

LITURGIJSKO-PASTORALNI LIST

ŽIVO VIRELO

Hrvatski institut za liturgijski pastoral pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji • GOD. XLI • CIJENA: 2 €

OD REĐENJA DO MLADE MISE
od 9. lipnja do 6. srpnja 2024.

Simone Martini,
Sv. Augustin, mladomisnik, 1328.

God. XLI. (2024.)
Liturgijsko-pastoralni list
za promicanje liturgijske obnove

Glavni i odgovorni urednik:
Mario Kopjar

Uredničko vijeće:
Mario Kopjar, Zvonko Pažin,
Ivica Raguž, Milan Dančuo,
Ivan Bingula

Predsjednik uredničkog vijeća:
mons. Zdenko Križić

Uredništvo:
Mario Kopjar, Vječna Tadić Stepinac

Grafička priprema:
Siniša Kolar, HILP

Izdavač i nakladnik:
Hrvatski institut za liturgijski pastoral
pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji
Ksaverska cesta 12a
10000 ZAGREB

Telefon: 01 5635 050
e-mail: hilp@hilp.hr
www.hilp.hr

Tisak:
Denona d.o.o., Zagreb

UREDNIKOVA RIJEČ

Poziv mladomisniku: Otvorenost svijetu i liturgijsko
svjedočenje Božje prisutnosti 1

NAŠA TEMA: OD REĐENJA DO MLADE MISE

Ivica Raguž: Pismo mladomisnicima 2

Milan Dančuo: Na putu svećeničkoga poslanja.
Oblikovanje slavlja mlade mise nakon ređenja 9

OTAJSTVO I ZBILJA

Biblijsko-teološka razmišljanja:
A. Maly, I. Jurić, D. Runje, I. Bodrožić, D. Tepert, H. Zovko

Deseta nedjelja kroz godinu 16

Jedanaesta nedjelja kroz godinu 20

Dvanaesta nedjelja kroz godinu 24

Rođenje Ivana Krstitelja 28

Sv. Petar i Pavao 32

Trinaesta nedjelja kroz godinu 36

U DUHU I ISTINI

Ivana Krznar: Da uzognemo zanosnom ti pjesmom 40

Poziv mladomisniku: Otvorenost svijetu i liturgijsko svjedočenje Božje prisutnosti

Bog nas je stvorio u svijetu, u koji ugrađujemo svoje postojanje. Dok se u njemu brinemo za njegov sklad i mir, radujemo se nad životom i trudom zbog ljepote koja ostavlja iza sebe lijepe primjere vremena novim naraštajima. Ipak, u njemu ne vlada idila, i to je naš život u čežnji svakodnevnog ritma koji se, unatoč teretu problema, nagrižen prijevarama i zlom, može osvijestiti i boriti snagom istine i volje za boljim i pravednijim svijetom.

Otvoreni svijetu poput latica svjetlu, širom oslušujući i pružajući svoje poglede, svjesno proživljavamo iskustvo vremena, koje nam na razne načine ostavlja tragove svoje prolazne predstave. Otvoreni smo svijetu, ali ne kao publika pred svijetom, koja mirno i bezbrižno promatra paralelni svijet koji kao da nas se ne tiče, nego kao prisutni svjedoci događanja koja zahvaćaju našu osobnost jer živimo u ovome svijetu.

Vječna Božja prisutnost nevidljivo proniče u dubine našega postojanja. Otvorenošću pred svijetom upijamo zrake Božje milosti, koja naše misli i srca usmjerava i privija k sebi. I baš tu, u ovome svijetu, Bog izabire između ljudi, poziva i sprema za svoju službu one, koji će mijenjati lice zemlje, izražavajući spremnost vršenja svećeničke službe, slaveći Kristova otajstva, propovijedajući evanđelje i tješnje se povezujući s Kristom.

Simbolika sklopljenih ruku pristupnika, među biskupovim rukama, prema obredu slavlja svetoga reda, naglašava sklopljene ruke koje simboliziraju Božje ruke, jedinstvo, zajedništvo s Crkvom. Pristupnik stavlja svoje ruke u Božje ruke. Simbol je to nevidljivoga Boga, njegove snage, njegove svemoći, njegovih izravnih intervencija u životu pojedinca na putu poslanja predvođenja povjerene zajednice i skrbi o bolesnicima, siromašnima i tužnima.

Potrebne su nam sklopljene ruke svećenika koji će svojim životom svjedočiti Njegovu vječnu ljubav ovomu svijetu, u koji svatko od nas ugrađuje svoje postojanje. Dobro pripremljena slavlja ređenja i mladih misa nisu jedina slavlja u kojima novozaređeni svećenik dostojanstveno započinje svoju službu, već i svako liturgijsko slavlje mora biti ono dostojanstveno ređenje i mlada misa po kojima nevidljivi Bog postaje vidljiv i vječno prisutan u životu i liturgijskom slavlju svećenika i okupljene zajednice oko Gospodina.

Da, mladi svećeniče, živiš u svijetu koji je ranjen i koji te se tiče. Budi mu uvijek otvoren jer te treba!

Urednik

Pismo mladomisnicima

IVICA RAGUŽ

Sv. Augustin neprestance upozorava na opasnost poziva, ako se odmah na početku, ali i kasnije, svećeništvo živi na »površan način«, »s nakanom da se uliže ljudima«.

1. »U ovom životu, a nadasve u našem vremenu, ništa nije lakše, radosnije i ljudima draže od službe biskupa, svećenika ili đakona. Ali, ništa nije jadnije, tužnije i prezrivije za Boga ako se ta služba obavlja na površan način i s nakanom da se ulizuje ljudima. Isto tako, u ovom životu, nadasve u našem vremenu, ništa nije teže, napornije i opasnije, što čovjeka čini sretnim pred Bogom, od službe biskupa, svećenika ili đakona ako se ista služba obavlja onako kako to zapovijeda naš Zapovjednik.« (Ep. 21) Ove misli sv. Augustina, koje je napisao svojemu voljenomu biskupu Valeriju, trebao bi si svaki biskup, svećenik i đakon, a nadasve svaki mladomisnik, zapisati zlatnim slovima u svoje srce. S njima i otvaramo ovo kratko promišljanje, odnosno pismo svećenicima mladomisnicima, o njihovoj pripravi za ređenje, za mladu misu, a prije svega za njihovo življenje svećeničke službe u prvim godinama službe. Dakako, ove misli vrijede i za sve svećenike, tako da i pisac ovih redaka piše samomu sebi, pritom i s tugom što ih, kao mladomisnik, nije provodio u djelo te su ove riječi neka vrsta njegova sebekamenovanja. Podrazumijeva se da ćemo ovdje moći misaono samo dotaknuti uzvišenu temu svećeničke službe, a time i svećenika mladomisnika.

Opasnost

2. Dakle, svetomu Augustinu svećeničko ređenje ne donosi nikakvo veliko oduševljenje, ne izaziva veliku radost, nego naprotiv, strah i drhtanje! U istom pismu Augustin neprestance upozorava na opasnost istoga poziva, ako se odmah na početku, ali i kasnije, svećeništvo živi na »površan način«, »s nakanom da se uliže ljudima«. Sjajno primjećuje Augustin da se tada, odmah na početku,

Philippe de Champaigne,
Sv. Augustin, 1650.

*... u ovom životu,
nadasve u našem
vremenu, ništa nije teže,
napornije i opasnije,
što čovjeka čini sretnim
pred Bogom, od službe
biskupa, svećenika
ili đakona ako se ista
služba obavlja onako
kako to zapovijeda naš
Zapovjednik.«
(Sv. Augustin, Ep. 21)*

svećeništvo shvaća kao nešto lagano, radosno. Zašto? Svećeništvo se doživljava kao moć, kao uživanje u moći povlastica koje ređe-nje sa sobom donosi, što Augustin opisuje »ulizivanjem ljudima«. Dobivaš odoru, reverendu, kolar (odora kao osjećaj moći!), postaješ »velečasni«, dobivaš čast i slavu, odmah i plaću, vjerojatno si možeš kupiti i dobar auto, skupocjenu odjeću. K tomu, osjećaš da ljudi pristupaju k tebi s poštovanjem, neki se čak i dive, daju ti povjerenje. Sve to u mladomisniku, ali i u svakom svećeniku, može pobuditi golem osjećaj moći, uživanja u sebi samom, u sebedokazivanju. I tada se događa da svećenik, dok sve više uživa u sebi, biva ushićen svojom službom, radostan u hihotu i smijehu, u Božjim pak očima – upozorava Augustin – nitko nije jasniji, tužniji i prezriviji od njega. Zašto? Mogli bismo reći zbog dvaju razloga: nitko se ne može tako udaljiti od Boga kao što to može svećenik. Zbog velikoga dostojanstva koje je primio, jer sakramentalno predstavlja

Isusa Krista, nitko se ne može tako udaljiti od Boga kao svećenik. Kao što nitko nije mogao tako sagriješiti kao anđeli, koji su postali zli anđeli, demoni, tako nitko ne može tako griješiti kao što može sagriješiti svećenik – biti Juda, u svakom svećeniku čući opasnost Jude – biserje svoje službe bacati u svinjsku kaljužu svojega života. I nitko ne može tako sablazniti vjernike i ljude ovoga svijeta kao svećenik. I ne samo sablazniti, nego svojim lažnim naukom, nemarom i grješnim životom uništiti duše vjernika. To je jedan od glavnih razloga zašto su Augustin, ali i mnogi monasi prvih stoljeća, doslovce bježali od svetoga reda. Radije su htjeli biti samo monasi, a ne i svećenici. Svi pišu o tome da su jedva sposobni spasiti svoju dušu, a kamoli da se takvi, još jadni i grješni, mogu brinuti za duše vjernika. Zato su u velikom strahu i drhtanju, gotovo pod prisilom, sa suzama, pristupali svetomu redu.

Rana

3. Tako i Augustin piše da je lijevao suze tijekom ređenja, što su mnogi tumačili kao da se raduje ređenju, a zapravo je on plakao od straha zbog zahtjevnosti službe, od »rane« koja je nastala ređenjem. Uh, koja misao! Svećeničko ređenje otvorilo je ranu u srcu sv. Augustina (*vulnus meum*). Eto, tako bi svaki mladomisnik, svaki svećenik trebao shvaćati svećeničku službu: ređenjem dobivaš ranu. Svećenička služba je rana, velika i trostruka rana. Prva rana stvara bol zbog velike opasnosti polaganja računa, ne samo za vlastite grijehe, nego i za grijehe vjernika, grijehe koje može svećenik prouzročiti. Druga rana boli, jer nitko nije tako ranjen, tako podijeljen u sebi, u nekoj vrsti dvoboja sa sobom, kao svećenik: s jedne strane, najveća moguća uzvišenost u ovom svijetu, sakramentalno predstavlja samoga Boga, Isusa Krista, a opet, s druge strane, osjećaj krajnje nedostojnosti, jada i bijede spram te iste uzvišenosti. I treća je rana u tome da se svećenik osjeća kao nepravredno osuđena osoba. Kao što ljudi osuđuju nepravrednoga, a on iznutra zna tko je on, tako i svećenik. Ljudi mu odaju čast, ah, a on zna kako je u sebi jadan, bijedan, grješan. Ranjava ga, probada mu srce kada ga ljudi, zbog svećeničke službe, smatraju onakvim kakav on nije! Svaki svećenik tako dobiva ređenjem te tri vrste rana. I dokle god ostaje ranjen tom trostrukom ranom, bit će istinski Kristov svećenik. Te će mu se tri rane pretvarati u rane ljubavi prema Isusu Kristu i vjernicima. I te će ga rane, kako piše Augustin, učiniti najsretnijim čovjekom na svijetu. Sreća mladomisnika i svećenika dolazi iz tih triju rana, sreća je to, pa i radost, koju bismo mogli nazvati ranjenom srećom, ranjenom radošću.

4. Piše Augustin da mu se Gospodin ređenjem i narugao (*Dominus autem irrisit me*), jer mu je pokazao kakav je on sam: jadan, bijedan i nedostojan. Prije je olako sudio i osuđivao svećenike, a sada može osjetiti na svojoj vlastitoj koži ranu, muku, zahtjevnost svećeničke službe. I to je korisna misao za mladomisnika i za svakoga

... nitko ne može tako sablazniti vjernike i ljude ovoga svijeta kao svećenik. I ne samo sablazniti, nego svojim lažnim naukom, nemarom i grješnim životom uništiti duše vjernika.

svećenika. Iz vlastitoga svećeničkog života i pisac ovih redaka može reći da mu se Gospodin toliko puta narugao u njegovu oholom življenju svećeničke službe te mu je pokazao kakva je bijeda i jad on sam. I to je ruganje spasonosno jer svećenika čini poniznim te ga tako čuva od propasti. I dokle god svećenik osjeća i primjećuje takvo Božje spasonosno ruganje, ostat će barem donekle dobar Kristov svećenik. To će mu ruganje podariti raskajano srce, ranu ljubavi držat će otvorenom.

Strah

5. Na tragu Augustinovih misli o opasnostima svećeničke službe, mogli bismo pripremu za ređenje i za mladu misu promotriti i pod jednim drukčijim vidom: strah. Trostruki strah bi trebao obuzeti i voditi svakoga mladomisnika i svećenika. Prvi je strah velik – on je najvažniji za mladomisnike, a sastoji se u tome da se posve nepripravno prima svećenička služba. Umjesto predane molitve na koljenima, umjesto posta i bdijenja, umjesto trodnevnice u župi, mladomisnik može u osjećaju vlastite moći činiti sve suprotno:

Prvi je strah velik – on je najvažniji za mladomisnike, a sastoji se u tome da se posve nepripravno prima svećenička služba. Umjesto predane molitve na koljenima, umjesto posta i bdijenja, umjesto trodnevnice u župi, mladomisnik može u osjećaju vlastite moći činiti sve suprotno: provoditi vrijeme u ispraznim razgovorima, druženjima, u ispijanju kava, u gubljenju vremena po internetu.

Augustin, čovjek molitve, studija

Vittore Carpaccio,
Sv. Augustin u radnoj sobi, 1502.

Drugi strah, koji je veći od prvoga i koji treba obuzimati mladomisnika i svakoga svećenika, jest taj da uvijek postoji mogućnost da se ista primljena milost vlastitim življenjem odbaci, da se ne dogodi i svećeniku da Isus ode od njega, kako tužno čitamo u evanđelju: »Prođe između njih i ode.«

provoditi vrijeme u ispraznim razgovorima, druženjima, u ispijanju kava, u gubljenju vremena po internetu. Dakako, strah treba obuzeti mladomisnika da svoje srce uopće nije pripremio tijekom svih pet ili šest godina bogoslovske odgoja i obrazovanja. Zato bi bilo korisno za mladomisnike, ne samo prije ređenja, nego i prije mlade mise, obaviti razgovor s duhovnikom, ispovjediti se te po mogućnosti što manje vremena provoditi s ljudima ovoga svijeta, tj. samo onoliko koliko je nužno za organizaciju same mlade mise. Ne treba ni spominjati da i sama mlada misa, a osobito svečani objed, uz neizostavno narodno veselje, uvijek treba ostati u ozračju gore spomenutoga straha, opasnosti, rane. Radost da, ali ranjena radost, a to je trijezna radost, radost ranjena čovjeka. Drugi strah, koji je veći od prvoga i koji treba obuzimati mladomisnika i svakoga svećenika, jest taj da uvijek postoji mogućnost da se ista primljena milost vlastitim življenjem odbaci, da se ne dogodi i svećeniku da Isus ode od njega, kako tužno čitamo u evanđelju: »Prođe između njih i ode.« I treći strah najveći je, a to je da trajno izgubimo Krista. Može se dogoditi da se toliko uzoholimo te potpuno i trajno udaljimo Krista iz svojega života. Nakon obraćenja, kada Krista puštamo u svoj život, možemo se opet oholo opustiti i tako ga jednom zauvijek izgubiti. Eto, s tim trostrukim strahom, s velikim, većim i najvećim, treba se mladomisnik pripremati za ređenje, mladu misu, ali i živjeti svoj svećenički život.

Molitva, čitanje, plač

6. Možemo se još nakratko vratiti Augustinovu pismu. U istom pismu Augustin – zamislite, Augustin, čovjek molitve, studija i prije ređenja – moli biskupa Valerija da mu dopusti neko vrijeme samoće kako bi se mogao što bolje pripremiti za ređenje, i to molitvom i studijem, moliti i čitati – *orando ac legendo*. Kao što smo rekli, svećeničko ređenje donosi sa sobom opasnost, a jedna od opasnosti jest u tome da se površno, isprazno, pa čak i pogrešno naviješta i naučava Isus Krist. Zato se sv. Augustin odlučio potpuno posvetiti »čitanju«, proučavanju Svetoga pisma, da bi izbjegao opasnost o kojoj je bilo govora. Ta dva glagola izvrsno sažimaju ne samo život mladomisnika, nego i svakoga svećenika: *orando ac legendo*. Svećenik treba biti siloviti molitelj, ali i siloviti čitatelj, i to čitatelj s nakanom da što bolje razumije Sveto pismo, nauk Crkve, kako bi ga mogao prenijeti svojim vjernicima. Ne treba ni spominjati da *orando ac legendo* svećenika čuva u poniznosti, odnosno drži mu onu trostruku ranu otvorenom. Jer nigdje svećenik ne doživljava sebe tako jadnim i bijednim kao u molitvi. Naime, kada netko prepoznaje i priznaje svoju bijedu, on tada povećava svoje molitve. I koliko ih više povećava, toliko više svoje srce čini poniznim. Jer tko stalno moli i prosi Boga, taj ne može ne biti ponižen, a time i ponizan. Ali svećenik prepoznaje svoj jad i bijedu i u čitanju Svetoga pisma, svetih teologa i svetaca. Gledaš one koji su bolji od tebe,

Hendrick van Balen,
Presveto Trojstvo, 1720.

... treći strah najveći je, a to je da trajno izgubimo Krista. Može se dogoditi da se toliko uzoholimo te potpuno i trajno udaljimo Krista iz svojega života. Nakon obraćenja, kada Krista puštamo u svoj život, možemo se opet oholo opustiti i tako ga jednom zauvijek izgubiti. Eto, s tim trostrukim strahom, s velikim, većim i najvećim, treba se mladomisnik pripremati za ređenje, mladu misu, ali i živjeti svoj svećenički život.

osjećaš se poniženim i to te čini poniznim. U ovo doba rastresenosti – da i to ovdje spomenem – ništa tako čovjeka ne čini sabranim, usredotočenim u molitvi, susretu s drugima, kao poniženje koje dovodi do poniznosti. Uvjet za sabranost jest strah, odnosno poniznost iz poniženja! A opet, nigdje svećenik ne dobiva novo srce, čisto i sjajno srce, i nigdje ne dobiva najveću sreću, ranjenu sreću, kao u molitvi i čitanju svetih tekstova. U molitvi i čitanju svetih tekstova svećenik prima divne, božanske misli koje može i treba velikodušno darivati vjernicima. *Orando ac legendo*, molitvom i čitanjem, u svećeniku se počinje zrcaliti Trojedin Bog. Ali molitva će i čitanje (studij) biti plodni samo ako u svećeniku izazivaju

poniznost, odnosno suze koje su izričaj poniznosti. Zato Augustin dodaje i suze, uz molitvu i čitanje: *orando, legendo, plangendo*. Da, ništa ne vrijedi svećeniku studij, titule, doktorati iz teologije, ali i drugih znanosti, ako studij u njemu ne budi suze poniznosti. Štoviše, tada je bolje manje znati, ne imati ni titule, ni doktorate, jer nerijetko to sve svećenika čini još oholijim, isuši mu suze, odvodi ga u propast. Dakle, silovit studij, ali takav koji će buditi još silovitiju poniznost, suze na očima.

Trijezno pijanstvo

7. Nevoljko se rastajemo od Augustina. Čitajući Augustina kao da živimo u nekim drugim vremenima. Nevjerojatno je to i čudesno, a nadasve za nas, svećenike, prijekor i pitanje: može li se još čuti da ikoji svećenik preklinje svojega biskupa, kao Augustin svojega Valerija, da mu dopusti barem malo slobodnoga vremena da može silovito moliti, čitati i plakati?! Ili, bolje rečeno, treba se svatko od nas pitati, kako se pita i pisac ovih redaka: jesam li ja takav? Da ovaj članak ne pretvorimo u buket riječi za puko divljenje čitateljima, nego da kao pčela ponudimo misli koje trebaju zasladiti i time promijeniti dušu, još samo jedna misao za kraj. Spasenje se za čovjeka ostvaruje na dva načina: ljudskim djelom i Božjim djelom. Ljudsko djelo jest krjepostan život, to su dobra djela, služenje bližnjima. No, to nije dovoljno jer čovjek sebe ne spašava svojim djelima. Potrebno je Božje djelo, *opus Dei*, koji je ostvaren u Isusu Kristu i daruje se čovjeku u liturgiji. Čovjek postaje božanskim samo na dva načina: tako što sam djeluje i tako što ne djeluje, tako što pušta da Bog u njemu djeluje. Ili pak, drukčije rečeno, spasenje zahtijeva trijeznost i pijanstvo, biti u krjeposti kod sebe, a u liturgiji izvan sebe. U liturgiji, kao Božjemu djelu, čovjek ulazi u neku vrstu svetoga pijanstva, ekstaze, gdje Bog djeluje u njemu. Čovjek ne može sebe očistiti, postati drukčiji, božanski čovjek, ako ne prestane on sam djelovati, ako ne dopusti Božji zahvat, Božji upad u svoj život. A opet, čovjek ne može sebe očistiti, postati drukčiji, božanski čovjek, ako se ne trudi Božje djelo u njemu – Božji zahvat – prihvatiti i ostvariti svojim krjeposnim životom. Stoga je svećenik liječnik duša, »psihijatar«, terapeut, ali takav terapeut koji naznačuje da se čovjekova duša može izliječiti samo trijeznošću i pijanstvom, silovitim krjeposnim životom, ali i silovitim Božjim djelom: i krjepošću, i razumom, ali i liturgijom, onim što je onkraj razuma, Božjim djelom i upadom lude ljubavi u Isusu Kristu. Dakle, trijeznim pijanstvom. I svećenik, a time osobito mladomisnik, treba se i sam truditi biti krjepostan i liturg, i duhovno trijezan i duhovno pijan, razuman i onkraj razuma, pri sebi i izvan sebe. Ili, jednostavno rečeno, treba nasljedovati sv. Pavla koji je bio i trijezan i pijan u svojoj zajednici, i »izvan sebe« i »pri sebi«: »Doista, ako bijasmo 'izvan sebe' (*mente excedimus*) – Bogu bijasmo; ako li 'pri sebi' – vama bijasmo.« (2Kor 5,13) ■

Spasenje se za čovjeka ostvaruje na dva načina: ljudskim djelom i Božjim djelom. Ljudsko djelo jest krjepostan život, to su dobra djela, služenje bližnjima. No, to nije dovoljno jer čovjek sebe ne spašava svojim djelima. Potrebno je Božje djelo, opus Dei, koji je ostvaren u Isusu Kristu i daruje se čovjeku u liturgiji. Čovjek postaje božanskim samo na dva načina: tako što sam djeluje i tako što ne djeluje, tako što pušta da Bog u njemu djeluje.

Na putu svećeničkoga poslanja. *Oblikovanje slavlja mlade mise nakon ređenja*

MILAN DANČUO

Mlada misa je uobičajen naziv za euharistijsko slavlje koje predvodi mladomisnik. To najčešće nije prva misa koju novozaređeni prezbiter slavi, ali je to prvo svečano misno slavlje koje predvodi, redovito sa župnom zajednicom gdje je odrastao i koja ga je pratila na njegovu putu prema prezbiteratu. Slavlje mlade mise organizira se danas prema ustaljenoj pastoralnoj praksi poštujući običaje i tradicije pojedinih krajeva. Za slavlje mlade mise priprema se najčešće duhovnom trodnevnom pripremom. Novozaređeni prezbiter izabire svoje mladomisničko geslo iz Svetoga pisma ili neki drugi tekst koji naglašava njegovo svećeničko i duhovno poslanje. Mladomisnik na kućnome pragu dobiva roditeljski blagoslov te obučen u bijelo misno ruho, praćen roditeljima, rodbinom i vjernicima, u procesiji dolazi do crkve gdje se održava euharistijsko slavlje. Na slavlju mlade mise homiliju drži drugi prezbiter kojega je mladomisnik odabrao. Na kraju slavlja neizostavni element je mladomisnički blagoslov kojega polažu zajedno svi okupljeni mladomisnici, a zatim to čini mladomisnik kada mu nakon slavlja pristupaju vjernici pojedinačno na blagoslov. U ovim razmišljanjima o oblikovanju slavlja mlade mise uzimamo kao polazište naglaske iz današnje liturgije prezbiterskog ređenja.

Poslanje prezbitera u obredima ređenja

Današnji tekstovi i obredi prezbiterskog ređenja, proizašli iz liturgijske obnove, tako su oblikovani da jasnije izraze teologiju svetoga

Prezbiterat je produžetak biskupove službe, a prezbiteri naviještaju, upravljaju i posvećuju onaj dio naroda Božjega koji im je povjeren od strane biskupa. Prezbiteri se po ređenju i poslanju što ga primaju od biskupa promiču da služe Kristu Učitelju, Svećeniku i Kralju.

reda i bogatu simboliku pa ih vjernici mogu lakše razumjeti i sudjelovati djelatnije u slavlju. Ustroj obreda ističe jedinstvo, a polaganje ruku i posvetna molitva u središnjem dijelu istaknuti su jasnije kao najvažniji trenutak obreda ređenja. U obnovljenoj teologiji biskupski red je najviši i izvorni stupanj svetog reda, a prezbiterat i đakonat su sakramenti po sudjelovanju, odnosno pomoćni stupnjevi koji izvire iz pastoralne službe biskupā kao nasljednika apostola. Prezbiterat je produžetak biskupove službe, a prezbiteri naviještaju, upravljaju i posvećuju onaj dio naroda Božjega koji im je povjeren od strane biskupa. Prezbiteri se po ređenju i poslanju što ga primaju od biskupa promiču da služe Kristu Učitelju, Svećeniku i Kralju. Ističe se da su oni dionici njegove službe, po kojoj se ovdje na zemlji Crkva izgrađuje neprestano u Božji narod, u Kristovo Tijelo i u Hram Duha Svetoga.

U samom obredu ređenja naglašava se da prezbiteri primaju svećeništvo u redu prezbitera sa svrhom da služe Kristu učitelju, svećeniku i pastiru čijom službom Crkva kao njegovo tijelo raste i izgrađuje se u Božji narod. Prezbiteri se suobličuju Kristu, vrhovnom i vječnom svećeniku, sjedinjuju se s biskupskim svećeništvom, posvećuju se za prave svećenike Novog zavjeta da propovijedaju evanđelje, da vode Božji narod i da slave bogoslužje, osobito euharistijsko slavlje. U pitanjima koje biskup postavlja kandidata na ređenju odražava se smisao njihovoga poslanja i službe. Brigu za Božje stado kao suradnici biskupskoga reda pozvani su živjeti neprestance, čestito i pod vodstvom Duha Svetoga. Službu proslave Kristovih otajstava trebaju živjeti pobožno i vjerno na hvalu Božju i posvećenje kršćanskoga naroda. Službu propovijedanja evanđelja i izlaganja katoličke vjere pozvani su vršiti u dostojanstvu i mudrosti. Na kraju, prezbiteri daju obećanje da će

se iz dana u dan povezivati s Kristom i posvećivati za spasenje ljudi.

Na sličan način i popratni obredi dodatno naglašavaju narav i poslanje prezbitera. To su obredi oblačenja u misnicu, pomazanje svetom krizmom dlanova novozaređenih prezbitera, zatim predaja plitice s kruhom i kaleža s vinom u ruke novozaređenih prezbitera uz biskupove riječi: *Primi darove što ih sveti narod prinosi Bogu. Budi svjestan onoga što radiš. U djelo provedi ono što obavljaš i život svoj suobličij otajstvu križa Gospodnjega.* Ovi obredni elementi sadrže bogate slike koje zahvaćaju na intimniji način život prezbitera i ističu

Pomazanje svetom krizmom dlanova novozaređenom prezbiteru

Predaja plitice s kruhom i kaleža s vinom u ruke novozaređenoga prezbitera

različite dimenzije njegovog svećeničkog poziva i poslanja. Cjelokupni život prezbitera izvire iz liturgije ređenja pa se kao nadahnuće i polazište za oblikovanje slavlja mlade mise može uzeti poveznica sa značenjem i obrednim simbolima prezbiterskog ređenja.

Naznake za oblikovanje slavlja mlade mise

Mlada misa bila je izvorno slavlje prve euharistije u zajednici i sa zajednicom za koju je prezbiter bio zaređen i koja mu je bila povjerena. Slavlje je najčešće započinjalo molitvom večernje ili klanjanjem večer uoči mlade mise, a sastojalo se od pozdrava u crkvi s nagovorom župnika i zahvalom mladomisnika. Često se već u toj prigodi podjeljivao prvi mladomisnički blagoslov. U srednjem vijeku pojavio se običaj da uz mladomisnika postoji prezbiter pomoćnik koji je bio kraj njega za vrijeme slavlja. Iz te službe se razvio danas običaj da se za mladomisničko slavlje izabire posebni propovjednik. U srednjem vijeku se također razvio običaj da novozaređeni prezbiter drži zasebnu propovijed prije same mlade mise, nakon koje je mladomisnik u svečanoj procesiji, najčešće od rodne kuće nakon roditeljskog blagoslova, bio praćen do crkve gdje mu je bilo dodijeljeno mjesto u prezbiteriju. U sakristiji je skinuo korsko ruho i odjenuo liturgijsko misno ruho. Za slavlje nikada nije postojao poseban misni obrazac, već se uzimala misa od dana ili svečana zavjetna misa od Presvetog Trojstva ili Duha Svetoga. Završetak mladomisničkoga slavlja bila je izvorno svečana večernja ili u novije vrijeme drugo slavlje euharistije u popodnevnim satima.

Posljednjih desetljeća formira se drugačiji oblik pripreme za slavlje mlade mise, ispunjen s više duhovnoga sadržaja. Ustalo se običaj trodnevne duhovne pripreme koja je redovito sastavljena

... popratni obredi dodatno naglašavaju narav i poslanje prezbitera. To su obredi oblačenja u misnicu, pomazanje svetom krizmom dlanova novozaređenih prezbitera, zatim predaja plitice s kruhom i kaleža s vinom u ruke novozaređenih prezbitera...

Liturgija ređenja ističe blisku povezanost prezbitera sa slavljem euharistije kao žarištem njegove službe i duhovnoga života. U sklopu trodnevne pripreve prikladno je upriličiti blagoslov plitice i kaleža koje kršćanska zajednica može pokloniti novozaređenom prezbiteru.

od euharistijskoga slavlja s prikladnom homilijom u kojoj se kao tema naglašava služba prezbitera. Liturgija ređenja, posebice posvetna molitva i bogati popratni obredi, mogu poslužiti kao poticaj za oblikovanje homilija u kojima se neće toliko isticati prezbitera kao pojedinca ili njegove kvalitete, već će se naglasak stavljati na smisao prezbiterske službe, njezinu narav i prezbitersko poslanje u suodnosu s biskupskom službom. Na taj način mlada misa neće biti toliko proslava samoga prezbitera i velike promjene u njegovu životu, već će biti slavlje cijele kršćanske zajednice koja raste i izgrađuje se kroz svakoga njezinog člana.

Liturgija ređenja ističe blisku povezanost prezbitera sa slavljem euharistije kao žarištem njegove službe i duhovnoga života. U sklopu trodnevne pripreve prikladno je upriličiti *blagoslov plitice i kaleža* koje kršćanska zajednica može pokloniti novozaređenom prezbiteru. *Opća uredba Rimskog misala* iz 2002. godine donosi nekoliko smjernica za bogoslužno posuđe i njihov blagoslov prema propisima u liturgijskim knjigama (br. 327-334.). Posuđe je namijenjeno isključivo slavljenju euharistije pa se treba pred zajednicom vjernika očitovati obredom blagoslovom pod misom ili eventualno izvan mise posebnim blagoslovom. Plitica i kalež imaju posebnu važnost jer se u njima prinose vino i kruh, posvećuju i iz njih se blaguju (br. 327.). U Rimskom pontifikalu u *Redu blagoslova kaleža i plitice* donosi se obrazac blagoslova kojega može imati svaki svećenik (str. 210-214.). Ako toga dana nije svetkovina ili blagdan, kao misna čitanja mogu se uzeti predložena čitanja iz samog pontifikala, uz prigodnu homiliju u kojoj se pojašnjava značenje čitanja, blagoslova kaleža i plitice. Sama molitva blagoslova naglašava zajedničarsku dimenziju slavlja euharistije u kojoj cijela Crkva slavi Kristovu žrtvu i hrani se njegovim otajstvima.

U sklopu trodnevne pripreve prikladno je upriličiti i *blagoslov liturgijskoga ruha*, prema smjernicama iz *Opće uredbi Rimskog misala* iz 2002. godine (br. 335-347.). Liturgijsko ruho je znak službe koja je svakomu služitelju vlastita, a treba doprinostiti i uresu samoga bogoslužnoga čina, kako mlade mise tako i svakoga drugog slavlja. Ruho mora odgovarati liturgijskim propisima, biti lijepo i otmjeno izrađeno, a treba se izbjegavati rastrošnost i pretjerivanje kako bi slavlje mlade mise bilo dostojanstveno. Ruho koje oblače prezbiteri prikladno se blagoslivlja prije liturgijske uporabe, prema obredu opisanom u *Blagoslovima Rimskog obrednika*, u dijelu *Blagoslov liturgijskog posuđa i odjeće* (br. 1068-1084.). Obred blagoslova može se održati u misi na trodnevnicu ili izvan mise. Nakon čitanja Božje riječi održava se homilija u kojoj svećenik pojašnjava biblijska čitanja i smisao blagoslova. Svećenik u obredu blagoslova moli da prezbiteri ruho oblače s poštovanjem i trude se počastiti ga svetim životom.

Mladomisnik na kućnome pragu dobiva roditeljski blagoslov

Foto: Dario Zürchauer

Samo *mladomisničko slavlje* treba biti pomno pripremljeno i od strane mladomisnika i od same zajednice. Novozaređeni prezbiter se treba potruditi pažljivo pripremiti i upoznati s liturgijskim propisima i odredbama, naučiti kako ispravno slaviti i ostvarivati svoje poslanje prema naglascima prisutnima u obredima ređenja. U Rimskom misalu ne postoji misni obrazac za slavlje mlade mise pa će se uzeti slavlje predviđeno za taj dan u liturgijskome kalendaru. Zajednica i svi koji sudjeluju u pripremi trebaju pažljivo pripremiti liturgijski prostor, liturgijsko ruho i posuđe, liturgijsko pjevanje i sve ostalo kako bi slavlje bilo svečano i dostojanstveno. Na sam dan mlade mise često se priprema procesija od kuće do crkve, uz običaj roditeljskog blagoslova na kućnom pragu prije procesijskoga hoda prema crkvi. Ne postoje određene riječi blagoslova, već roditelji mogu izgovoriti kratki blagoslov uz gestu znaka križa ili škropljenjem blagoslovljenom vodom. Takve običaje je uvijek potrebno očistiti od svih značenja koja su nejasna ili umanjuju sliku prezbitera kao služitelja zajednice i službenika Crkve.

Tradicija je da mladomisnici na kraju slavlja mlade mise udjeljuju *mladomisnički blagoslov*. Blagoslov je u počecima bio istovjetan sa završnim misnim blagoslovom. Kada se počeo podjeljivati zasebno, mladomisnik je to činio u korskom ruhu najprije kao zajednički blagoslov udijeljen svim prisutnima, a zatim se podjeljivao kao pojedinačni kleru, roditeljima, rodbini i ostalim vjernicima. Mogao se podjeljivati svečano nekoliko tjedana ili do stupanja u prvu stalnu službu, a u privatnome obliku pojedincima i duže. Mladomisnik je najprije izmolio molitvu, ispružio ruke nad narodom ili položio ruke na glavu pojedinaca te je zatim udijelio blagoslov i znak križa. Nakon koncilske obnove važeći oblik i

Na sam dan mlade mise često se priprema procesija od kuće do crkve, uz običaj roditeljskog blagoslova na kućnom pragu prije procesijskoga hoda prema crkvi. Ne postoje određene riječi blagoslova, već roditelji mogu izgovoriti kratki blagoslov uz gestu znaka križa ili škropljenjem blagoslovljenom vodom.

Pojedinačno podjeljivanje
mladomisničkog blagoslova

Foto: Dario Zürchauer

*Današnji obrednik poznaje
svečani blagoslov na
kraju mise s prethodnom
molitvom nad narodom
koji može biti zamjena za
završni misni blagoslov te
obrazac za podjeljivanje
mladomisničkoga
blagoslova vjernicima
pojedinačno.*

obrazac mladomisničkoga blagoslova nalazi se u liturgijskoj knjizi *Blagoslovi* Rimskog obrednika (br. 1271-2, str. 513-516.).

Današnji obrednik poznaje svečani blagoslov na kraju mise s prethodnom molitvom nad narodom koji može biti zamjena za završni misni blagoslov te obrazac za podjeljivanje mladomisničkoga blagoslova vjernicima pojedinačno. Mladomisnički blagoslov u svečanom obliku može se podijeliti i u službi riječi izvan mise, ali je u tom slučaju dobro da mu prethodi biblijsko čitanje i molitva. Na kraju mise blagoslov se podjeljuje svima u svečanom obliku, a kada se podjeljuje pojedinačno može se upotrijebiti obrazac: *Po polaganju mojih mladomisničkih ruku i po zagovoru Blažene Djevice Marije, svetoga I. i svih svetih blagoslovio te i čuvao svemogući Bog, Otac i Sin i Duh Sveti. Amen.* Koriste se i drugi slični obrasci: *Polaganjem mojih mladomisničkih ruku, neka vas svakim blagoslovom, nebeskim i zemaljskim, blagoslovi svemogući Bog, Otac i Sin i Duh Sveti.* U našim je krajevima običaj da vjernici, kada prime blagoslov, ljube dlanove novozaređenog prezbitera u znak priznanja dostojanstva njegova svećeništva i njegovih ruku kao znak poštovanja jer sada drže euharistiju i podjeljuju sakramente.

Zaključne misli

Na kulturološkoj i antropološkoj razini mnogi običaji i tradicije označuju završetak jednog životnog razdoblja i početak novoga. Prethodno se razdoblje shvaća kao razdoblje pripreve, a osoba se posvećuje onomu što je njezin stvarni životni poziv. Dok je za većinu to zasnivanje nove obitelji, za prezbitera je to početak ministerijalne službe u Crkvi. Mlada misa je svojevrsni vrhunac dosadašnjega zajedništva, prezbiter se na neki način odvaja od svoje obitelji i predaje se u službu Crkve kao velike Božje obitelji.

Potrebna je opreznost kada se uspoređuje mlada misa s nekim drugim ili sličnim događajima kao što je vjenčanje. Po nekim izvanjskim aspektima mlade mise često su u povijesti, a po nekim elementima i danas, nalikovale na svadbenu svečanost u čijem središtu nisu mladenci, nego sam mladomisnik. Neki običaji kao primjerice roditeljski blagoslov podsjećaju na tradicije vezane uz proslavu vjenčanja. Misno slavlje je onaj središnji događaj na kojega je važno uvijek ispravno usmjeravati, ali ponekad je teško izbjeći ostale običaje i tradicije koje treba osmisliti u zdravoj kršćanskoj mjeri. Stoga i slavlje mlade mise treba biti oblikovano na način da istakne služenje prezbitera te naglasi da ređenjem nije samo dobivena svojevrsna punomoć za vršenje svećeničke službe, već da time započinje crkvena služba za konkretnu zajednicu, u kojoj i za koju je mladomisnik zaređen. ■

LITURGIJSKI KALENDAR

LIPANJ

9 N DESETA NEDJELJA KROZ GODINU

- 10 P Svagdan: 1Kr 17,1-6; Ps 121,1-8; Mt 5,1-12
- 11 U **Sv. Barnaba, apostol, spomendan:**
vl.: Dj 11,21b-26; 13,1-3; Ps 98,1-6; Mt 10,7-13
- 12 S Svagdan: 1Kr 18,20-39; Ps 16,1-2.4-5.8.11; Mt 5,17-19
- 13 Č **Sv. Antun Padovanski, prezbiter i crkveni naučitelj, spomendan;** od dana: 1Kr 18,41-46; Ps 65,10-13; Mt 5,20-26
- 14 P Svagdan: 1Kr 19,9a.11-16; Ps 27,7-9.13-14; Mt 5,27-32
- 15 S Svagdan ili: *Sv. Vid, mučenik:*
1Kr 19,19-21; Ps 16,1-2a.5.7-10; Mt 5,33-37

16 N JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

- 17 P Svagdan: 1Kr 21,1-16; Ps 5,2-3.4b-7; Mt 5,38-42
- 18 U Svagdan: 1Kr 21,17-29; Ps 51,3-6b.11.16; Mt 5,43-48
- 19 S Svagdan ili: *Sv. Romuald, opat;*
2Kr 2,1.6-14; Ps 31,20-21.24; Mt 6,1-6.16-18
- 20 Č Svagdan: Sir 48,1-14; Ps 97,1-7; Mt 6,7-15
- 21 P **Sv. Alojzije Gonzaga, redovnik, spomendan;**
od dana: 2Kr 11,1-4.9-18.20; Ps 132,11-14.17-18; Mt 6,19-23
- 22 S Svagdan ili: *Sv. Paulin Nolanski; ili: Sv. Ivan Fisher i Toma More;*
2Ljet 24,17-25; Ps 89,4-5.29-34; Mt 6,24-34

23 N DVANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

24 P ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA, svetkovina

- 25 U Svagdan: 2Kr 19,9b-11.14-21.31-35a.36;
Ps 48,2-4.10-11; Mt 7,6.12-14
- 26 S Svagdan: 2Kr 22, 8-13; 23,1-3;
Ps 119,33-34.36-37.40; Mt 7,15-20
- 27 Č Svagdan ili: *Sv. Ćiril Aleksandrijski, biskup i crkveni naučitelj;*
2Kr 24 8-17; Ps 79,1-5.8-9; Mt 7,21-29
- 28 P **Sv. Irenej, biskup i mučenik, spomendan;**
od dana: 2Kr 25,1-12; Ps 137,1-6; Mt 8,1-4
- 29 S SV. PETAR I PAVAO, apostoli, svetkovina**
- 30 N TRINAESTA NEDJELJA KROZ GODINU**

SRPANJ

- 1 P Svagdan: Am 2,6-10.13-16; Ps 50,16b-23; Mt 8,18-22
- 2 U Svagdan: Am 3,1-8; 4,11-12; Ps 5,4b-8; Mt 8,23-27
- 3 S **SV. TOMA APOSTOL, blagdan:**
vl.: Ef 2,19-22; Ps 117,1-2; Iv 20,24-29
- 4 Č Svagdan ili: *Sv. Elizabeta Portugalska;*
Am 7,10-17; Ps 19,8-11; Mt 9,1-8
- 5 P **SV. ĆIRIL I METOD, zaštitnici Europe, blagdan:**
vl.: Dj 13,46-49; Ps 117,1-2; Lk 10,1-9
- 6 S Svagdan ili: *Sv. Marija Goretti, djeвица i mučenica;*
Am 9,11-15; Ps 85,9.11-14; Mt 9,14-17

Deseta nedjelja kroz godinu

9. lipnja 2024.

ULAZNA PJESMA

Gospodin mi je svjetlost i spasenje: koga da se bojim? Gospodin je štit života moga: pred kime da strepim? Protivnici moji i dušmani posrću i padaju. (Ps 27,1-2)

ZBORNA MOLITVA

Bože, sve što je dobro od tebe dolazi. Udijeli nam dar svoga Duha, da mislimo što je pravo i to u djelo provedemo. Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Gospodine, usavrši naše služenje, da ovaj prinos bude tebe dostojan a nama uveća ljubav. Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Bog je ljubav i tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu. (1Iv 4,16)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, po ljekovitim otajstvima koja smo primili daj da ozdravimo od svoje zloće i hodimo putem pravедnosti. Po Kristu.

Prvo čitanje Post 3,9-15

Čitanje Knjige Postanka

Pošto je Adam jeo s drveta, zovne ga Gospodin, Bog: »Gdje si?«, reče mu. On odgovori: »Čuo sam tvoj glas u vrtu; pobjah se jer sam gol pa se sakrih.« Nato mu reče: »Tko ti otkri da si gol? Da nisi jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti?« Čovjek odgovori: »Žena koju si stavio uza me – ona mi je dala sa stabla pa sam jeo.« Gospodin, Bog, reče ženi: »Što si to učinila?« »Zmija me prevarila pa sam jela«, odgovori žena. Nato Gospodin, Bog, reče zmiji: »Kad si to učinila, prokleta bila među svim životinjama i svom zvjeradi poljskom! Po trbuhu svome puzat ćeš i prašinu jesti sveg života svog! Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojeg i roda njezina: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu.«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 130,1-8

Pripjev: U Gospodina je milosrđe i obilno je u njega otkupljenje.

Iz dubine vapijem tebi, Gospodine:

Gospodine, usliši glas moj!

Neka pazi uho tvoje

na glas moga vapaja!

Ako se, Gospodine, grijeha budeš spominjao,

Gospodine, tko će opstati?

Al u tebe je praštanje

da bismo ti služili.

U Gospodina ja se uzdam,

duša se moja u njegovu uzda riječ.

Duša moja čeka Gospodina

više no zoru straža noćna.

Drugo čitanje 2Kor 4,13 – 5,1

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima

Braćo: Budući da imamo isti duh vjere kao što je pisano: Uzvjerovah, zato besjedim, i mi vjerujemo pa zato i besjedimo. Tã znamo: onaj koji je uskrisio Gospodina Isusa i nas će s Isusom uskrisiti i zajedno s vama uza se postaviti. A sve je to za vas: da milost – umnožena – zahvaljivanjem mnogih izobiluje Bogu na slavu. Zato ne malakšemo. Naprotiv, ako se naš izvanji čovjek i raspada, nutarnji se iz dana u dan obnavlja. Tã ova malenkost naše časovite nevolje donosi nam obilato, sve obilatije, breme vječne slave jer nama nije do vidljivog, nego do nevidljivog; tã vidljivo je privremeno, a nevidljivo – vječno. Znamo doista: ako se razruši naš zemaljski dom, šator, imamo zdanje od Boga, dom nerukotvoren, vječan na nebesima.

Riječ Gospodnja.

Julius Schnorr von Carolsfeld,
Izgon Adama i Eve iz Raja, 1860.

MOLITVA VJERNIKA

Braća i sestre, usrdnim se prošnjama utecimo vječnome Ocu te ga zamolimo da svojim Duhom čuva ovo naše zajedništvo od svih ovozemaljskih napasti:

1. Tvoj Sin neprestano bdije nad svetom Crkvom. Okupljaj svoje stado oko Kristova oltara i ne daj da se u sebi razdijeli, molimo te.
2. Krist je u svemu poučavao narode. Daruj pastirima svete Crkve gorljiv Duh za naučavanje Istine, molimo te.
3. Posvemašnji materijalizam nam zatvara mnoge vidike. Otrgni nas potrebi posjedovanja i otvori naša srca djelovanju Duha Svetoga, molimo te.
4. Svjedočimo sve većem otuđivanju jednih od drugih, pa i unutar obitelji. Ne daj da se zatvaramo u svijet vlastite ugode, već da živimo darujući svoje vrijeme bližnjima i potrebitima, molimo te.
5. Naši su se dragi pokojni trudili za ovoga života vršiti tvoju svetu volju. Za njihov ih trud nagradi vječnim prebivalištem u svome nebeskom kraljevstvu, molimo te.

Vječni Oče, zahvaljujemo ti na svakoj uslišanoj prošnji i molimo te da nas neprestano hrabriš i vodiš svojim Duhom kako bismo u ovome svijetu vršili tvoju svetu volju i po njoj zavrijedili vječnost provesti pred tvojim licem.

Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Pjesma prije evanđelja Iv 12,31b-32

Sada će knez ovoga svijeta biti izbačen, govori Gospodin. A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi.

Evanđelje Mk 3,20-35

Sotoni je došao kraj.

Čitanje svetog Evanđelja po Marku

U ono vrijeme: Dođe Isus u kuću. Opet se skupi toliko mnoštvo da nisu mogli ni jesti. Čuvši to, dođoše njegovi da ga obuzdaju jer se govorilo: »Izvan sebe je!« I pismoznanci što siđoše iz Jeruzalema govorahu: »Beelzebula ima, po poglavici đavolskom izgoni đavle.« A on ih dozva pa im u prisposodobama govoraše: »Kako može Sotona Sotonu izgoniti? Ako se kraljevstvo u sebi razdijeli, ono ne može opstati. Ili: ako se kuća u sebi razdijeli, ona ne može opstati. Ako je dakle Sotona sam na sebe ustao i razdijelio se, ne može opstati, nego mu je kraj. Nitko, dakako, ne može u kuću jakoga ući i oplijeniti mu pokućstvo ako prije jakoga ne sveže. Tada će mu kuću oplijeniti! Doista, kažem vam, sve će se oprostiti sinovima ljudskima, koliki god bili grijesi i hule kojima pohule. No pohuli li tko na Duha Svetoga, nema oprostjenja do vijeka; krivac je grijeha vječnoga.« Jer govorahu: »Duha nečistoga ima.«

I dođu majka njegova i braća njegova. Ostanu vani, a k njemu pošalju neka ga pozovu. Oko njega je sjedjelo mnoštvo. I reknu mu: »Eno vani majke tvoje i braće tvoje, traže te!« On im odgovori: »Tko je majka moja i braća moja?«

I okruži pogledom po onima što su sjedjeli oko njega u krugu i kaže: »Evo majke moje, evo braće moje! Tko god vrši volju Božju, on mi je brat i sestra i majka.«

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	220	Gdje god su dvojica ili	VII	Velik je Gospodin
Otpjevni psalam:	ŽV 2/2005	U Gospodina je milosrđe		
Prinosna:	VI	Izvore vode žive		
Pričesna:	186	Sva ljubavi mi, Isuse		
	244	Odzivam se, Isuse		
Završna:	753	Do nebesa		

Jedno »teško« evanđelje

Nakon snažnog vazmenog vremena, proslave raznih svetkovina (Presveto Trojstvo; Tijelovo; Srce Isusovo) i pogleda usmjerenog prema nebesima, današnje evanđelje nas spušta na zemlju. Nismo više u gorama, okolici Galilejskog jezera ili u nekom dobro poznatom ambijentu, već smo s Isusom i učenicima u nekoj ili nečijoj kući, najvjerojatnije u Nazaretu. Drugim riječima, današnjim evanđeljem Isus nas spušta na zemlju i ondje započinje dinamika koju je evanđelist opisao na svojstven način. Slično kao i u ostalim dijelovima Markova evanđelja, i današnji događaj ne predstavlja jedinstvenu cjelinu, već u Markovom stilu predstavlja zgodu koja se sastoji od nekoliko isprepletenih događaja. Tekst možemo podijeliti na sljedeći način: »prava Isusova obitelj« (r. 21-21; 31-35) i »Isus dokončava Sotonino kraljevstvo« (r. 22-30). Ove dvije situacije su vjerojatno bile napisane s nakanom da se Isusa optuži kako je »lud« i posljedično time kako je opsjednut, odnosno Sotonin poslanik. Isus i ovdje odgovara »u prisposobama«, čime Marko najavljuje svoje 4. poglavlje koje će sadržavati govor u prisposobama.

Fizički Isus

Po treći puta se u Markovom evanđelju nalazimo u kući: prvo je bio u Petrovoj kući gdje je izliječio punicu, zatim u kući grešnika i carinika Levija i sada je ponovno u kući, ali bez definiranja kojoj. Evanđelist jednostavno želi reći da je Isus u domu kao mjestu odnosa i obitelji, što uvelike razlikuje čovjeka od životinje. Dom definiraju odnosi između supružnika, djece, rodbine... odnosi su ono što čovjeka čini čovjekom. Dom je simbol Crkve u kojoj postoje različiti odnosi, ali uvijek treba promatrati Isusa kao čuvara toga doma – Crkve. Zgoda počinje na uobičajen način: Isus je okružen mnoštvom, tolikim da nisu mogli niti jesti. Ovo je dokaz kako Isusova

osoba budi već mnogo znatizelje. Marko time donosi i jedno Isusovo obilježje kojim njegova pojava nadilazi i osnovne fizičke potrebe, kao onu za hranom. U ovome se krije Isusova ljubav kao onoga koji predstavlja njihovog pastira. Vijest da se Isus nalazi okružen mnoštvom dopire do njegove rodbine (r. 21a). Isusova posvećenost prema ljudima dovodi do te mjere da neki govore kako je »izvan sebe« (r. 21b), stoga i dolaze njegovi da ga izvuku od tog mnoštva koje ga je smatralo »ludim«.

Opsjednut Sotonom?

Druga zgoda počinje spominjanjem pismoznaca koji dolaze iz Jeruzalema (r. 22). Kod Marka i ovakvi zemljopisni detalji imaju određeno značenje. Ako je Galileja mjesto Isusovog djelovanja i mjesto gdje biva prihvaćeno njegovo propovijedanje, Jeruzalem je mjesto odbacivanja i optužbe. Kuća u kojoj se odvija scena vjerojatno je pripadala židovskim vjerskim vlastima, a to su isti koji predstavljaju one koji odbacuju Isusa. Optužba pismoznaca razvija se tijekom zgrade od sveopće osude do ozbiljne optužbe da je Isus opsjednut Sotonom.

Isusov odgovor je moguće podijeliti na više dijelova. Prvim pitanjem: »Kako može Sotona Sotonu izgoniti?« (r. 23b) Isus ukazuje na besmisao optužbe. Ona je sama po sebi kontradiktorna i govori o predrasudama onih koji ga optužuju. Nastavlja uz pomoć prisposobe. »Ako se kraljevstvo u sebi razdijeli... ako se kuća u sebi razdijeli« (r. 24-25). Prethodnu izjavu potvrđuje s dva jednostavna primjera kako bi još jednom pokazao na besmislenost optužbe. U trećem dijelu je konkretniji: »Ako je Sotona sam na sebe ustao... nitko, dakako, ne može u kuću jakoga ući« (r. 26-27). Isus se koristi protunapadom i predstavlja pozitivni dio svog odgovora na optužbu. Drugim riječima, Isus preko primjera govori da je on došao uništiti Sotonino kraljevstvo i kraljevstvo

grijeha koje čovjeka od-
vaja i udaljuje od Boga.

Posljednji dio Isusovog odgovora je naj-
snažniji: »Doista, kažem
vam... pohuli li tko na
Duha Svetoga, nema
oproštenja grijeha« (r.
28-29). Ova završna Isu-
sova izjava zapravo optu-
žuje njegove neprijatelje.
Tko zatvara oči pred isti-
nom Isusovog navješta-
ja, pristupa kraljevstvu
zloga i zatvara si ulazak
u Božje kraljevstvo. Ovo
nije dogmatska defninci-
ja, nego proročki poziv
na promjenu i obraćenje.
Ovim Isus želi kazati da
djeluje snagom Duha

koji ga je na krštenju pomazao. Tumači-
ti njegova djela kao suradnju s đavolskim
poglavicom znači huliti na Duha Svetoga.
U hebrejskom načinu razmišljanja izraz
»hule« se odnosi na »taštinu« idola. Ono
što je u pitanju je degeneracija religije i aro-
gancija čovjeka da odlučuje kako želi tvrđi-
ti tko je pravi Bog, oblikujući ga u vlastitu
korist i tako dajući tipičnu božansku kvali-
tetu onome što je suprotno Bogu. Stoga je
»hula na Duha« veći grijeh od obične psov-
ke ili uvrede božanstva. To je radikalna i
svjestan napad na intimnu i duboku Božju
stvarnost koju predstavlja Božji Duh.

Isusova obitelj

U završnom dijelu današnjeg evanđelja, po-
novno se spominje Isusova rodbina (r. 31-
35). I njima odgovara vrlo detaljno, iako ih
ne »osuđuje« kao prethodnu skupinu. Isus
govori kako više ne pripada svojoj obitelji,
jer je njegova obitelj drugačija od krvne
obitelji, jer krvno srodstvo im nije dovoljno
da shvate njegovu osobu. Samo onaj koji je
poslušna Božjoj volji, spreman je prihvatiti
Isusa kao onoga koji jest. Božja ljubav nas
čini braćom i sestrama. Današnje evanđelje

Benjamin West, *Izgon Adama i Eve iz Raja*, 1791.

zapravo polazi od kuće, odozdo. Evanđelist
ne skriva, već izjavljuje s velikom iskreno-
šću, da su tijekom Isusova javnog djelova-
nja odnosi s majkom i cijelom obitelji obi-
lježeni suprotnostima i distancom. Doista,
on prepričava jedan od najboljih trenu-
taka u Marijinu životu: tko je moja majka?
Oštre riječi koje bole srce i zvuče gotovo
kao odricanje: »Ženo, ja te više ne prizna-
jem kao svoju majku...«. Ovo je jedini put
kad se Marija pojavljuje kao slika majke
koja ne razumije svog sina, koja mu nije na-
klonjena. Ona koja je imala milost biti Bo-
gorodica, nije ga mogla u potpunosti razu-
mjeti. Veća familijarnost nije ju poštedjela
većih nesporazuma. Računati na Isusa kao
člana obitelji, imati ga za stolom, poznavati
njegov način života, nije joj činilo put vjere
manje teškim. I ona je, poput nas, hodoča-
snica u vjeri. Isus svojim riječima ne ospo-
rava obitelj, naprotiv, želio je dobre kućne
odnose proširiti na širu razinu, umnožiti
ih u nedogled, ponuditi dom svima, vrati
kući svu izgubljenu djecu. Stoga i izjavljuje:
»Tko god vrši volju Božju, on mi je brat i
sestra i majka«.

Andelo Maly

Jedanaesta nedjelja kroz godinu

16. lipnja 2024.

ULAZNA PJESMA

Slušaj, Gospodine,
glas moga vapaja,
milostiv mi budi, usliši me!
Ne skrivaj lica svoga
od mene, ne odbij u gnjevu
slugu svoga!
(Ps 27,7-9)

ZBORNA MOLITVA

Bože, jakosti onih
što se u te ufaju,
snago slabih i smrtnih,
koji su bez tebe nemoćni:
pomozi nam svojom
milošću da vršimo tvoje
zapovijedi i voljom ti i
djelom omilimo.
Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Bože, ovim darovima ti
čovjeku krijepiš zemaljski i
duhovni život. Molimo te
da nas uvijek prati njihova
pomoć za tijelo i dušu.
Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Za jedno molim Gospodina,
samo to ja tražim:
da živim u Domu
Gospodnjem u sve dane
života svoga.
(Ps 27,4)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, sveta pričest
što je primamo označuje
zajedništvo svih vjernika
s tobom. Daj da urodi
jedinstvom u tvojoj Crkvi.
Po Kristu.

Prvo čitanje Ez 17,22-24

Nisko drvo uzvisujem.

Čitanje Knjige proroka Ezekielia

Ovo govori Gospodin Bog:

»S vrha cedra velikoga, s vrška mladih grana njegovih,
odlomit ću grančicu i posadit je na gori visokoj, najvišoj.
Na najvišoj gori izraelskoj nju ću zasaditi:
razgranat će se ona, plodom uroditi i postati cedar predivni:
prebivat će pod njim sve ptice,
sve će se krilato gnijezditi u sjeni grana njegovih.
I sve će poljsko drveće znati da ja, Gospodin,
visoko drvo ponizujem, a nisko uzvisujem;
zeleno drvo sušim, a drvu suhu dajem da rodi.
Ja, Gospodin, rekoh i učinit ću!«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 92,2-3.13-16

Pripjev: Dobro je slaviti Gospodina.

Dobro je slaviti Gospodina,
pjevati imenu tvome, Svevišnji;
naviještati jutrom ljubav tvoju
i noću vjernost tvoju.

Ko palma cvate pravednik
i raste ko cedar libanonski.
Zasađeni u domu Gospodnjemu,
cvatu u dvorima Boga našega.

Rod donose i u starosti,
sočni i puni svježine:
da navijeste kako je pravedan Gospodin,
hrid moja, onaj na kome nema nepravde.

Drugo čitanje 2Kor 5,6-10

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima
Braćo:

Uvijek smo puni pouzdanja makar i znamo:
naseljeni u tijelu, iseljeni smo od Gospodina.

Ta u vjeri hodimo, ne u gledanju.

Da, puni smo pouzdanja i najradije bismo se iselili iz tijela
i naselili kod Gospodina. Zato se i trsimo da mu omilimo,
bilo naseljeni, bilo iseljeni. Jer svima nam se pojaviti
pred sudištem Kristovim da svaki dobije
što je kroz tijelo zaradio, bilo dobro, bilo zlo.

Riječ Gospodnja.

Pjesma prije Evanđelja

Sjeme je riječ Božja, a sijač Krist;
tko ga god nađe, ostat će zauvijek.

Evanđelje Mk 4,26-34

Manje od svega sjemenja na zemlji postane veće od svega povrća.

Čitanje svetog Evanđelja po Marku

U ono vrijeme: Isus govoraše mnoštvu:

»Kraljevstvo je Božje kao kad čovjek baci sjeme u zemlju. Spavao on ili bdio, noću i danju sjeme klija i raste – sam ne zna kako; zemlja sama od sebe donosi plod: najprije stabljiku, onda klas i napokon puno zrnja na klasu. A čim plod dopusti, brže se on laća srpa jer eto žetve.«

I govoraše:

»Kako da prisposobimo kraljevstvo nebesko ili u kojoj da ga prisposobi iznesemo?

Kao kad se gorušičino zrno posije u zemlju.

Manje od svega sjemenja na zemlji, jednoć posijano, naraste i postane veće od svega povrća pa potjera velike grane te se pod sjenom njegovom gnijezde ptice nebeske.«

Mnogim takvim prisposobama navješćivaše im Riječ, kako već mogahu slušati. Bez prisposobe im ne govoraše, a nasamo bi svojim učenicima sve razjašnjavao.

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	183	Ti, Kriste, Kralj si vjekova
Otpjevni psalam:	ŽV 6/2009 ili 140	Dobro je slaviti Gospodina
Prinosna:	183.5	Ta zato kruha, vina lik
Pričesna:	243	Sakramentu veličajnom
	188	Na Isusov se spomen sâm
Završna:	755	Srce Božansko

MOLITVA VJERNIKA

Braće i sestre, otvorimo svoja srca i iskrenim se prošnjama utecimo Bogu Ocu da nas po svojoj milosti mijenja i oblikuje naše duše za život u pravедnosti i Istini:

1. Krist je sjeme vjere posijao u prvu Crkvu. Učini Crkvu katoličku vjernom naučiteljicom njegova nauka te daj da svakoga dana sve više raste i širi se po svemu svijetu, molimo te.
2. Crkvi su potrebni sveti pastiri. Papu, biskupe i svećenike učini produženom rukom Kristova djelovanja i podari im snagu za življenje svetosti u ovome svijetu, molimo te.
3. Tvoj je Sin naučavao u prisposobama da ga svi razumiju. Sve nastavnike i učitelje vodi svojom mudrošću da mladim naraštajima usađuju prave životne vrijednosti i razvijaju njihove talente, molimo te.
4. Sve manje ljudi želi vlastitim radom uzgojiti hranu. Blagoslovi vrijedne radnike naših polja i vinograda te im udijeli lijepo vrijeme i obilat urod, molimo te.
5. Sve nas jednoga dana čeka tvoj vječni sud. Daj da živimo pravедno i pobožno te zavrijedimo ući u tvoje nebesko kraljevstvo, molimo te.

Bože Oče, pozivaš nas da crpimo snagu u Kristovu nauku i neprestano boravimo u tvojoj blizini, kako bismo mogli sudjelovati u izgradnji tvoga kraljevstva već u ovome svijetu. Usliši nam prošnje i podari hrabrost da krenemo putem pravедnosti. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Kraljevstvo Božje raste u nama

Isus je koristio mnoge usporedbe i metafore kako bi svojim učenicima protumačio što je Kraljevstvo Božje i kako se ono razvija. Neke od poznatijih prisposodba su: Kraljevstvo je poput zrna gorušice koje raste do velikog stabla, Kraljevstvo je poput skrivenog blaga u polju te poput mreže koja hvata svakovrsne ribe. Kroz navedene metafore nastojao je orisati prisutnost i tajanstvenost Kraljevstva u svijetu. Kraljevstvo je središnja misao njegova propovijedanja. Ono, ističemo to odmah na početku, nije kategorija koja bi se odnosila na materijalne već na duhovne aspekte i okolnosti našega života. Premda Isusovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta (*Iv* 18,34-36) ono se ostvaruje u njemu. Nije od ovoga svijeta jer nema ništa zajedničko s moću, vojskom, oružjem, upravljanjem drugima, ukratko – redovitim načinom kraljevanja. Njegovo kraljevstvo je sasvim drugačije naravi. Ono je vječna alternativa našim malim kraljevstvima; našim željama za moću, ugledom i statusom. To kraljevstvo zapravo je objava Božje ljubavi, uspostava novog reda odnosa među ljudima. To je poziv na stvaranje novog čovječanstva. Ukratko, ono je kraljevstvo u kojem kraljuju njegove vrijednosti (pravda, istina, mir, sloboda, milosrđe, solidarnost...) u srcima ljudi. Da, u srcima ljudi jer je to preduvjet da budu prihvaćene i, što je još važnije, življene i u svakodnevnom životu.

Isus je punina Kraljevstva

Kad Isus čini čuda on ima sasvim jasan cilj zašto to čini: da se po njemu očituje kraljevstvo Božje. To je sasvim nedvojbeno, primjerice, u slučaju ozdravljenja opsjednutoga kad Isus praćen nevjerom prisutnih otvoreno kaže: »... ako ja prstom Božjim izgonim đavle, zbilja je došlo k vama kraljevstvo Božje« (*Lk* 11,20). Kad ozdravlja hrome, slijepe, uzete Isus to čini prvenstveno iz ljubavi, iz samilosti. Ozdravlja ih radi njih

samih, ali i radi drugih. Ne samo drugih koji su članovi obitelji ili prijatelji pa da im olakša život (umanji brigu i patnju), već Isus preko čuda želi postići i rast vjere; želi da ga prepoznaju i prihvate kao mesiju. Ukratko, kad je ozdravio slijepca to je učinio da bi učenici i svi drugi razumjeli kako je on svjetlost svijeta. Kad je oživio Lazara to je učinio kako bi im (i svima nama) pokazao da je on uskrsnuće i život. Ukratko, osim pomoći ljudima koja se odnosi na područje zdravlja Isus želi i naš duh ozdraviti, izdignuti; želi da prvo tražimo kraljevstvo Božje, a ostalo će nam se nadodati (*Mt* 6,33). Kraljevstvo Božje je sam Isus Krist, Emanuel – Bog s nama. On je origenovski *autobasileia tou Theu* – *samokraljevina Božja*, kako je Bonaventura Duda preveo. Kraljevstvo Božje ne ostvaruje se u nekom imaginarnom prostoru već u odnosu s Bogom koji je Trojstvo. To Kraljevstvo nije poput svjetovnih kraljevstava; njegovo je mjesto u čovjekovoj nutrini, u njegovu srcu. Tu ono raste i pretvara se u odnose u kojima vladaju mir, pravednost, milosrđe, poštovanje svakoga čovjeka i svega stvorenog.

Susret s Isusom preduvjet Kraljevstva

Primarno Isusovo poslanje bilo je navijestiti Kraljevstvo, navijestiti Boga Oca koji nas poziva u zajedništvo sa sobom. Sve što je Isus činio imalo je tu nakanu: usmjeriti naše oči prema Nebu; tražiti najprije kraljevstvo Božje i živjeti u skladu s njegovim mjerilima. »Uređivati pak svijet bez Boga, graditi ga vlastitim umijećem, priznavati samo političke i materijalne stvarnosti kao istinsku zbilju, a Boga micati ustranu kao obmanu – kušnja je koja nam prijete u mnogim oblicima« ističe Joseph Ratzinger. Bez Boga čovjek ne gubi samo duhovnu stvarnost, već i ona materijalna postaje besmislena. Odbacujući njegovo gospodstvo čovjek se utječe drugim idolima, preuzima drugačija mjerila koja najčešće otvaraju vrata kaosu

u različitim oblicima. Time što ‘napredni’ čovjek odbacuje Boga ne postaje neovisan i slobodan, kako si umišlja, već upravo suprotno – postaje lovina različitih pseudo-božanstava; postaje sposoban povjerovati u bilo što i svoj život oblikovati po kojekakvim kriterijima novih božanstava, kako mu već egu odgovara. Stoga, *sve dok čovjek ne prizna Boga kao konstrukcijsku točku cijele njegove egzistencije za njega neće biti ozdravljenja* (J. Ratzinger). Drugim riječima, samo u zajedništvu s Bogom ljudski život postaje istinski život. U suprotnom, život lišen vjere postaje nemoguć život; život koji je teško prihvatiti, a još teže živjeti.

Smisao Isusova govora, navještaja, nije bio samo komunikacija određenih istina o Bogu i nama, već prvenstveno ostvarenje novog života, života po Duhu, tako da je osobe uvodio u Božju blizinu (Dogmatska konstitucija Dei Verbum 1-5). Živjeti iz odnosa s Bogom stoga znači biti graditelj Kraljevstva u okolnostima u kojima živim. Shvaćajući na takav način Kristovo djelovanje po nama (koje omogućuje rast Kraljevstva) možemo i bolesti od kojih Isus ozdravlja razumjeti na drugačiji način; čitati ih u duhovnom smislu riječi. Grijeh je ono što nas odvaja od Boga i ljudi i što našu dušu čini ‘slijepom, gluhom, hromom...’. Susret s Isusom čini čuda u nama jer nas oslobađa grijeha. I mi ozdravljamo svaki put kad se iskreno susretnemo s njim. To se vjerojatno najočitije osjeća u sakramentu pomirenja kad mi, kajuci se za grijeh, otvaramo put Božjoj milosti da nas mijenja. Susret s Bogom nas mijenja te ne hodimo više istim putovima grijeha već putevima slobode od grijeha, putevima izgradnje sebe, drugih ljudi i društva u cjelini.

Kraljevstvo raste pomalo

U našem nastojanju oko izgradnje Kraljevstva važno je ne upasti u zamke aktivizma već dopustiti Duhu da nas pokreće i vodi. Bog ima primat u našem djelovanju. Važno je stoga biti budan i prepoznati ‘znakove vremena’; dopustiti biti vođen poticajima

Jan Luyken, *Prispodoba o gorušičinu zrnu* (gravura), 1650.

odozgor. Kraljevstvo je dar; ono nije ‘gotov proizvod’ već traži uzdarje. Ono zahtijeva uzdarje koje možemo živjeti kroz otvorenost i suradnju, dinamičnost i želju za istraživanjem. Riječima pape Franje: »Srce mora gorjeti od želje da dosegne dragocjeno dobro, to jest Božje kraljevstvo koje postaje prisutno u Isusovoj osobi. On je skriveno blago, on je biser velike vrijednosti. On je temeljno otkriće, koje može dati odlučujuću prekretnicu našem životu, ispunjavajući ga smislom«.

Drugim riječima, mi živimo u vremenu između povijesnog dolaska Kraljevstva u Kristu i njegova konačnog ispunjenja na kraju vremena. U tom vremenu pozvani smo bit suradnici u izgradnji Kraljevstva. Crpiti mudrost iz Božje riječi i boraviti u njegovoj blizini bit će najbolje jamstvo da ćemo biti uspješni suradnici Kraljevstva. Na takav način bit ćemo podrška i poticaj svakom čovjeku da slijedi put Božji i bude sol, kvasac, ‘začin’ i blagoslov ovome svijetu. Hodeći tako životnim putom u kuću Božju, *između progonstava svijeta i utjehe Božje*, od zemlje ćemo stvarati predvorje raja (kraljevstvo Božje) ne odbacujući odgovornost za ovaj svijet već dijeleći njegovu svakodnevnicu tako da je svakodnevno preobražavamo.

Ivica Jurić

Dvanaesta nedjelja kroz godinu

23. lipnja 2024.

ULAZNA PJESMA

Gospodin je jakost narodu svome, tvrđava spasa svom Pomazaniku. Spasi narod svoj, Gospodine, i blagoslovi svoju baštinu, pasi ih i nosi dovijeka! (Ps 28,8-9)

ZBORNA MOLITVA

Daj, Gospodine, da ti uvijek služimo sa strahopoštovanjem i ljubavlju. Ti nikada ne kratiš svoga vodstva vjernima koje si utemeljio u svojoj ljubavi. Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Gospodine, primi žrtvu pomirenja i hvale: po njoj nas očisti od grijeha da ti se sviđi ljubav naših duša. Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Oči sviju u tebe su uprte, Gospodine, ti im hranu daješ u pravo vrijeme. (Ps 145,15)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, pričest svetog tijela i predragocjene krvi obnavlja nam božanski život. Molimo te da svako slavljenje otajstva učvrsti jamstvo našeg spasenja. Po Kristu.

Prvo čitanje Job 38,1.8-11

Tu nek se lomi ponos tvog valovlja.

Čitanje Knjige o Jobu

Gospodin odgovori Jobu iz oluje i reče:

»Tko li zatvori more vratnicama kad burkajuć se navrije iz utrobe; kad oblakom ko haljom ga odjenuh i maglom gustom ovih ko pelenam'; kad njegovu sam odredio među, vrata stavio s prijevornicama? 'Dotle ćeš, rekoh, dalje ni koraka, tu nek se lomi ponos tvog valovlja!' «

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 107,23-26.28-31

Pripjev: Hvalite Gospodina jer dovijeka je ljubav njegova!

Oni koji lađama zaploviše morem da po vodama silnim trguju: oni vidješe djela Gospodnja, čudesa njegova na pučini.

On reče i olujni se vjetar uzvitla što u visinu diže valove mora.

Do neba se dizahu, u bezdan se spuštahu, u nevolji duša im ginula.

Tada zavapiše Gospodinu u svojoj tjeskobi i on ih istrže iz nevolja.

Smiri oluju u tih povjetarac, valovi morski umukoše.

Obradovaše se tišini, u željenu luku on ih povede.

Neka hvale Gospodina za dobrotu njegovu, za čudesa njegova sinovima ljudskim!

Drugo čitanje 2Kor 5,14-17

Novo, gle, nastal!

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima

Braćo:

Ljubav nas Kristova obuzima kad promatramo ovo:

jedan za sve umrije, svi dakle umriješe;

i za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onomu koji za njih umrije i uskrsnu.

Stoga mi od sada nikoga ne poznamo po tijelu;

Rembrandt Harmenszoon van Rijn,
Oluja na Genezaretskom jezeru, 1633.

ako smo i poznavali po tijelu Krista,
sada ga tako više ne poznajemo.
Dakle, je li tko u Kristu, nov je stvor.
Staro uminu, novo, gle, nastaj!
Riječ Gospodnja.

Pjesma prije Evanđelja Lk 7, 16
Prorok velik usta među nama!
Pohodi Bog narod svoj!

Evanđelje Mk 4,35-41
Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?

Čitanje svetog Evanđelja po Marku
U onaj dan, uvečer, reče Isus svojim učenicima:
»Prijeđimo prijeko!«
Oni otpuste mnoštvo i povezu Isusa
kako već bijaše u lađi.
A pratile su ga i druge lađe.
Najednom nastaj žestoka oluja, na lađu navale valovi
te su je već gotovo napunili. A on na krmi spavaše na
uzglavku. Probude ga i kažu mu:
»Učitelju! Zar ne mariš što ginemo?«
On se probudi, zaprijeti vjetru i reče moru:
»Utihni! Umukni!« I smiri se vjetar i nastaj velika utiha.
Tada im reče: »Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?«
Oni se silno prestrašise pa se zapitkivahu:
»Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?«
Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	78.1	Gospodin je jakost svome narodu
ili	227	O silni, jaki Bože
Otpjevni psalam:	119	Hvalite Gospodina
Prinosna:	XV	Oče, primi žrtvu ovu
ili	227.2	O, Bože po milosti
Pričesna:	200	O Kruše živi, milosni
	III	Gospodin je pastir moj
Završna:	756	U slavu svetog Srca

MOLITVA VJERNIKA

Braćo i sestre, s pouzdanjem se utecimo
nebeskom Ocu, znajući da samo on može
smiriti sve naše životne oluje i darovati
nam istinski mir duše:

1. Sveta Crkva plovi nemirnim vremenima,
pokušavajući ostati vjerna Kristu. Čuvaj
je od zla i daj da nikad ne zaboravi da je
jedino Krist pravi kormilar na putu prema
vječnosti, molimo te.
2. Da bismo te slijedili, moramo te upo-
znati. Obdari mudročću pastire svete
Crkve da nas mogu poučiti Kristovu
nauku i tako privedi pravoj vjeri i spase-
nju, molimo te.
3. Mnoge su oluje ratova i nemira zaprije-
tile svijetu. Smiri nemire među narodima
i budi im sigurna luka u kojoj će pronaći
tvoj mir, molimo te.
4. Često ti se utječemo samo kad nas
zadese teške muke. Daj da ti se uvijek
utječemo molitvom, kako u teškim
životnim situacijama, tako i u dobrima,
molimo te.
5. Tjelesnom smrću rađamo se za novi
život. Daj da svi grijesi ovozemnosti
jednom umru s našim tijelom i da se
tvojom milošću preporodimo za vječni
život u nebesima, molimo te.

Nebeski Oče, zahvaljujemo ti što smiruješ
sve oluje ovoga svijeta i naših života te
nam daruješ mirnu luku. Učini nas vjernima
tvome Sinu i daj da ga neprestano slijedimo
do sigurne luke tvoga nebeskog kraljevstva.
Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Od poznavanja ‘po tijelu’ do milosti vjere

Poznavati ‘po tijelu’

U odlomku iz Druge poslanice Korinćanima (5,14-17), koji čitamo u današnjem drugom čitanju, apostol Pavao govori o poznavanju ‘po tijelu’ (grč. *kata sarka*). Govoreći u prvom licu množine, Pavao kaže da mi koji smo novi stvorovi, više nikoga ne poznajemo ‘po tijelu’ pa tako ‘po tijelu’ ne poznajemo ni Krista. Budući da izraz ‘po tijelu’ nalazimo i u Poslanici Rimljanima 9,5 gdje se govori o Kristu koji ‘po tijelu’ pripada Izraelskom narodu, može tko pomisliti da se i u navedenom odlomku iz Druge poslanice Korinćanima govori o poznavanju Krista u povijesnom i fizičkom smislu, kao što su ga poznavali svi oni koji su ga susreli za vrijeme njegova zemaljskoga života. Međutim u *2Kor* 5,16, kako je objasnio papa Benedikt XVI. u jednoj od svojih kateheza o Svetom apostolu Pavlu (Opća audijencija 8. listopada 2008. g.) »priloška oznaka ‘po tijelu’ nije povezana s imenom Krist, nego s činom poznavanja.«. Ili, još jasnije, poznavati ‘po tijelu’ »odnosi se na način poznavanja sa strane čovjeka. Taj izraz ustvari znači: ‘na ljudski način’, to jest ‘u našim ljudskim kategorijama’.« Prema tome, apostol Pavao svjedoči kako se kod njega dogodio jedan veliki preokret u poznavanju Krista i svih ljudi općenito. On je u jednom periodu svoga života sigurno poznao Krista ‘po tijelu’ u prethodno objašnjenom smislu, jer ga je poznao na ljudski način prema onomu što je o Kristu i njegovim učenicima vidio i čuo. Rezultat toga poznavanja bio je taj da je progonio Kristove učenike. No to se promijenilo u okviru glasovitoga susreta s proslavljenim Kristom na Pavlovu putu za Damask. Od toga događaja Pavao Krista više nije poznao u ograničenim i izvanjskim ljudskim kategorijama, nego je krštenjem u Kristu postao novi stvor i upoznao je Krista ne kao puki objekt razumske spoznaje, nego ga je obuzela Kristova ljubav čija je spoznaja cjelovita i savršena.

Učenici ‘po tijelu’ zabrinuti za tijelo

Važno je razumjeti Pavlovo svjedočanstvo o svom prelasku s poznavanja ‘po tijelu’ Krista ili bilo koje druge osobe na pravu spoznaju svih i svega u Kristovoj ljubavi, jer se o jednom takvom procesu govori i u današnjem odlomku iz Evanđelja po Marku. Nakon što je Isus cijeli dan sjedeći u lađi poučavao mnoštvo koje se okupilo uz more, a vjerojatno i u drugim lađama koje su bile oko njega (usp. *Mk* 4,36), rekao je svojim učenicima da prijeđu prijeko na drugu stranu mora, to jest Galilejskoga jezera. Već sam prelazak lađom s jedne na drugu stranu obale slikovito naviješta da će se dogoditi još jedan dublji prelazak u nutrini njegovih učenika, kojima je, kako tvrdi evanđelist Marko u neposrednom kontekstu ovoga događaja, Isus sve nasamo razjašnjavao (usp. *Mk* 4,34). Pred očima imamo prizor u kojem učenici u lađi voze svog učitelja na drugu stranu mora, a on je tijekom te plovidbe nakon naporna dana zaspao na krmu i čak je pod glavom imao jastuk. Bila bi to gotovo idilična slika u kojoj vidimo kako učenici poštuju svoga učitelja, da odjednom nije nastala žestoka oluja i zaprijetila potopom. Isus je, međutim, i dalje spavao. Nije ga probudila oluja, nego njegovi učenici koji su se čudili njegovu ravnodušju u takvoj pogibelji.

U Psalmu 107 koji se pjeva u današnjoj misi kao i u prvom čitanju iz Knjige o Jobu gdje se govori o Božjoj vlasti nad morskim silama, već je naviješteno da će Gospodin smiriti oluju i da će valovi umuknuti. Međutim, trenutak u kojem učenici zabrinuti za svoj život bude svoga učitelja više nalikuju na stihove iz Psalmu 44 koji glase: »Preni se! Što spavaš, Gospode? Probudi se! Ne odbacuj nas dovijeka!« (*Ps* 44,24). Osjećaj da Bog spava kada nas zadese razne nevolje, pogotovo kada za to nismo ni krivi ni dužni, s jedne strane veoma je mučan, ali s druge strane uključuje vjeru da se on, ako hoće, može probuditi i spasiti nas. Nema sumnje

Jan Brueghel, *Oluja na Genezaretskom jezeru*, 1596.

da su i Isusa njegovi učenici probudili u nadi da on može nešto učiniti da ih spasi od pogibelji na moru, ali pri tome snažno u prvi plan izbija upravo njihovo poznavanje Krista 'po tijelu'. Do ovoga događaja učenici su već vidjeli barem nekoliko Isusovih čudesnih ili moćnih djela koje nije mogao učiniti običan čovjek, ali oni su ga još promatrali i poznavali 'po tijelu' što se očituje u njihovoj usredotočenosti na vlastiti tjelesni život, kao što to vidimo i kod ostaloga mnoštva ljudi koje je gnulo k Isusu kad se pročulo da on može ozdraviti bolesnike i istjerati zloduhe (vidi npr. *Mk* 1,32-33 i 3,10). Naime, mnogi ljudi s raznim bolestima i drugim nevoljama tražili su Isusa jer je on mogao riješiti neki njihov zdravstveni ili egzistencijalni problem, ali to nije samo po sebi podrazumijevalo da ti isti ljudi Isusa žele bolje upoznati i ići za njim i trajno ostati s njim. Ne svi, ali mnogi ljudi kojima je on na razne načine pomogao često su ostajali na poznavanju Isusa 'po tijelu' okrenuti prema njemu samo onoliko koliko im je u datom trenutku bila potrebna njegova pomoć (npr. *Lk* 17,11-19).

Učenici čine korak više

Iako se i ovdje radi o događaju u kojem se u prvom planu pokazuje njihova zabrinutost za tijelo, možemo reći da je kod Isusovih učenika ipak postojalo i nešto više. Kada se Isus probudio, stišao oluju i prekorio učenike zbog nedostatka vjere, njihova reakcija bila je međusobno zapitkivanje: »Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?« (*Mk* 4,41). To pitanje koje se tiče Isusova identiteta prijelazna je točka u kojoj se s poznavanja Krista 'po tijelu', to jest u izvanjskim ljudskim kategorijama, treba učiniti korak prema poznavanju Krista po milosti vjere koja se manifestira u zajedništvu ljubavi. Kako svjedoči evanđelje, učenici koji su se nakon stišane oluje međusobno zapitkivali tko je zapravo njihov učitelj učinit će i taj korak u trenutku kada ih sam Isus bude upitao: »A vi, što vi kažete, tko sam ja?« (*Mk* 8,29). Ali ni time se neće dovršiti njihovo poznavanje Krista. Ono će se nastaviti i u novosti života kada učenici povjeruju u Krista raspetoga, umrloga i uskrsloga i budu poslani propovijedati evanđelje svemu stvoarenju (usp. *Mk* 16,15).

Domagoj Runje

Rođenje svetoga Ivana Krstitelja

24. lipnja 2024.

ULAZNA PJESMA

Poslan je čovjek od Boga,
ime mu Ivan.
On dođe kao svjedok,
da posvjedoči za Svjetlo,
te spremlj Gospodinu
narod pripravan.
(*Iv 1,6-7; Lk 1,17*)

ZBORNA MOLITVA

Bože, ti si pozvao svetog
Ivana Krstitelja da narod
pripravi na dolazak Krista
Gospodina. Obdari svoj
narod radošću Duha
Svetoga i upravi putem
spasenja i mira.
Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Gospodine, polažemo
darove na tvoj oltar,
časteći rođendan svetog
Ivana, koji je Spasitelj
navijestio i po dolasku
pokazao.
Daj da i mi s vjerom
pođemo u susret Kristu.
Koji živi.

PRIČESNA PJESMA

Darom premilosrdnog srca
Boga našega pohodilo
nas je Mlado Sunce
s visine. (*Lk 1,78*)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, o rođendanu
svetog Ivana Krstitelja
veselo smo blagovali od
gozbe nebeskog Jaganjca.
Daj da u Kristu, koga je on
navijestio, prepoznamo
začetnika svoga krštenja.
Koji živi.

Prvo čitanje Iz 49,1-6

Postavit ću te za svjetlost narodima.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Čujte me, otoci, slušajte pomno, narodi daleki! Gospodin me pozvao od krila materina, od utrobe majke moje on me imenovao. Od usta mojih britak je mač načinio, sakrio me u sjeni ruke svoje, od mene je oštru načinio strijelu, sakrio me u svome tobolcu. Rekao mi: »Ti si Sluga moj, Izraele, u kom ću se proslaviti!« A ja rekoh: »Zaludu sam se trudio, nizašto naprezao snagu.« Ipak, kod Gospodina je moje pravo, kod mog Boga nagrada je moja. A sad govori Gospodin, koji me od utrobe Slugom svojim načini, da mu vratim natrag Jakova, da se sabere Izrael. Proslavih se u očima Gospodnjim, Bog moj bijaše mi snaga. I reče mi: »Premalo je da mi budeš Sluga, da podigneš plemena Jakovljeva i vratiš Ostatak Izraelov, nego ću te postaviti za svjetlost narodima da spas moj budeš do nakraj zemlje.«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 139,1-3.13-15

Pripjev: Hvala ti što sam stvoren tako čudesno!

Gospodine, proničeš me svega i poznaješ,
ti znaš kada sjednem i kada ustanem,
izdaleka ti već misli moje poznaješ.
Hodam li ili ležim, sve ti vidiš,
znani su ti svi moji putovi.

Jer ti si moje stvorio bubregu,
satao me u krilu majčinu.

Hvala ti što sam stvoren tako čudesno,
što su djela tvoja predivna.

Dušu moju do dna si poznavao,
kosti moje ne bijahu ti sakrite
dok nastajah u tajnosti,
otkan u dubini zemlje.

Drugo čitanje Dj 13, 22-26

Pred Kristovim je dolaskom Ivan propovijedao.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Progovori Pavao: »Bog podiže ocima Davida za kralja. Za nj i posvjedoči: Nađoh Davida, sina Jišajeva, čovjeka po svom srcu, koji će ispuniti sve moje želje. Iz njegova potomstva izvede Bog po svom obećanju Izraelu Spasitelja, Isusa. Pred njegovim je dolaskom Ivan propovijedao krštenje obraćenja svemu narodu izraelskomu. A kad je Ivan dovršavao svoju trku, govorio je: 'Nisam onaj za koga me vi držite. Nego za mnom evo dolazi Onaj

Fra Angelico, *Zaharija daje ime Ivan
novorođenom djetetu*, 1435.

komu ja nisam dostojan odriješiti obuće na nogama.’«
»Braćo, sinovi roda Abrahamova, vi i oni među vama koji
se Boga boje, nama je upravljena ova Riječ spasenja.«

Riječ Gospodnja.

Pjesma prije evanđelja Lk 1,76

Ti, dijete, prorok ćeš se Svevišnjega zvati: jer ćeš ići
pred Gospodinom da mu pripraviš putove.

Evanđelje Lk 1,57-66.80

Ivan mu je ime!

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

Elizabeti se navršilo vrijeme da rodi. I porodi sina. Kad su
njezini susjedi i rođaci čuli da joj Gospodin obilno iskaza
dobrotu, radovahu se s njome.

Osmoga se dana okupe da obrežu dječaka. Htjedoše ga
prozvati imenom njegov oca – Zaharija, no mati se nje-
gova usprotivi: »Nipošto, nego zvat će se Ivan!« Rekoše
joj na to: »Ta nikoga nema od tvoje rodbine koji bi se tako
zvao.« Tada znakovima upitaju oca kojim ga imenom želi
prozvati. On zaista pločicu i napisa »Ivan mu je ime!«
Svi se začude, a njemu se umah otvoriše usta i jezik te
progovori blagoslivljajući Boga. Strah obuze sve njihove
susjede, a po svem su se Gorju judejskom razglašavali svi
ti događaji. I koji su god čuli, razmišljahu o tome pitajući
se: »Što li će biti od ovoga djeteta?« Uistinu, ruka Gospod-
nja bijaše s njime.

Dječak je međutim rastao i duhom jačao. Boravio je u
pustinji sve do dana svoga javnog nastupa pred Izraelom.

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	621.4	Radujmo se svi
ili	224	Oče naš dobri
Otpjevni psalam:	ŽV 6/2010	Hvala ti što sam stvoren
Prinosna:	224.3	Darove ove
Pričesna:	ŽV 7/2022	Kruše života
	201	O svjetlo duša, Isuse
Završna:	663	Zarana on je
ili	224.4	Od svijeta zala

MOLITVA VJERNIKA

Sveti Ivan Krstitelj život je proveo poziva-
jući na obraćenje da bismo postali baštinici
vječnoga života za koji nas je Krist otkupio,
stoga se iskrenim prošnjama utecimo
vječnome Ocu te ga zamolimo:

1. Sveta Crkva danas slavi rođenje Kristova
preteče, Ivana Krstitelja. Daj da, poput
njega, privodi ljude vrelu vječnoga
života, molimo te.
2. Ivan Krstitelj je pripremao put tvome
Sinu. Daj da pastiri svete Crkve po
njegovu primjeru ravnaju životne staze
do tvoga Sina, molimo te.
3. Mnoge žene svijeta teško prihvaćaju što
se nisu ostvarile kao majke. Ohrabri ih
da ustraju u vjeri poput svete Elizabete,
koja je posvjedočila da ti ništa nije
nemoguće, molimo te.
4. Ivan Krstitelj je svojim životom posvje-
dočio veliku poniznost i malenost. Daj
da nadvladamo svaku svoju želju da se
dokazujemo te u poniznosti djelujemo za
spasenje svijeta, molimo te.
5. Ivan Krstitelj je ovozemaljski život zavr-
šio mučeničkom smrću. Sve koji zbog
vjere pate i umiru u teškim mukama
milostivo uvedi u svoje nebesko kraljev-
stvo, molimo te.

Oče vječni, dok ti zahvaljujemo za primjer
života svetoga Ivana Krstitelja, čija nas
čvrsta vjera i hrabro svjedočenje nadah-
njuju za život u svetosti, primi ove naše
iskrene prošnje koje ti prinosimo te ih
milostivo usliši.

Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Imati ime pred Bogom

Zivimo u vremenu kada ime ne znači gotovo ništa, kada je ono tek slovo na papiru bez sadržaja i značenja. Ime je danas postalo gotovo banalnost ili neka ljudska navika, a nekada je to bila stvar od životne važnosti. Pogotovo što se može dogoditi da ljepše ime ima kućni ljubimac od djeteta, ili da se barem ne može razlikovati tko je tko po samome imenu. Tako vidimo da su ljudi obezvrijedili vlastito ime po kojemu ih drugi prepoznaju i zovu, po kojemu drugi stvaraju poveznicu s njihovom osobnosti. Zato je ime bilo neka vrsta komunikacijskog mosta s osobom, jer je i sam Bog čovjeku davao ime, to jest izgovarao ga u znak osobnoga zajedništva i komunikacije. Tko je poznavao nečije ime, imao je pristup u osobnosti i u moguće osobno zajedništvo kojemu je ime bilo početak i ulaz.

Bog je milostiv

Kada iz ove perspektive razmišljamo o današnjoj svetkovini Rođenja svetoga Ivana Krstitelja onda vidimo da je vrlo važna sastavnica ovoga događaja bila pitanje imena koje će se dati dječaku. Njegovi roditelji Zaharija i Elizabeta se nisu zadovoljili samo time da su ga dobili na dar, da su ga rodili na svijet i time riješili dio svojih frustracija pred ljudima, već su znali da imaju poslanje svoje djetete usmjeriti na put Božji. I kada im je moglo laskati da im rođaci sugeriraju da dječaku dadnu ime po njegovu ocu Zahariji, njih dvoje se tome opiru. Njima je bilo jasno da svoje djetete trebaju staviti pred Boga, te mu pred Bogom omogućiti rast. Zato mu i daju ime Ivan, pri čemu su vrlo složni njih dvoje supružnika, kako zapisa sveti Luka u svom Evanđelju: „Osmoga se dana okupe da obrežu dječaka. Htjedoše ga prozvati imenom njegova oca – Zaharija, no mati se njegova usprotivi: ‘Nipošto, nego zvat će se Ivan!’“ Slično će na pločicu zapisati i Zaharija: „On zaiska pločicu i napisao: ‘Ivan mu je ime!’“

Ime Ivan je za njih imalo smisla, jer je značilo ‘Bog je milostiv’. Njima dvoma je bilo jasno da djetete koje su dobili nije plod biologije, jer su njih dvoje bili u poodmakloj dobi, već je milosni Božji dar, te su imenom Ivan izrekli da im se Bog smilovao da otkloni od njih sramotu neplodnosti. Štoviše, oni su ovim činom ostavili otvorena vrata Božjem djelovanju jer su znali da je čin Božjeg smilovanja uvijek slojevit. Bog nikada ne djeluje samo za jednoga čovjeka, već je njegovo djelovanje uvijek s prizvukom univerzalnosti. I kada uslišava molbe Zaharije i Elizabete dajući im sina, Gospodin gleda dalje i šire, te njihovo djetete planira uzeti za svoga glasnika, to jest za preteču svome Sinu. Srećom i njih dvoje prepoznaju Božje djelovanje i ne zatvaraju se ovoj logici Božjega očitovanja, već se stavljaju Bogu na raspolaganje odlučni svoje djetete odgojiti u otvorenosti prema Bogu i njegovoj svetoj riječi. Tako su Zaharija i Elizabeta dali svome sinu ime koje odgovara stvarnosti pred Bogom: Bog im ga je dao i oni imenom priznaju da je Bog bio milostiv ne samo njima, već i cijelome narodu, jer Božji dar nikada ne ostaje izoliran ili ograničen. Zato su se s pravom svi pitali što će biti od toga djeteta. A ruka Gospodnja koja je bila s njime jamčila je da će Bog preko njega nastaviti svoj plan smilovanja sa svojim narodom. Na taj način sveti Ivan nije bio bezimni čovjek, jer je imao ime pred Bogom, ime koje je Bog izgrađivao dok je njega oblikovao svojom rukom da bi rastao i duhom jačao. Imenom je pripadao Bogu, te je uz pomoć svojih roditelja nastao mu pripadati u svom rastu spremajući se djelovati sukladno njegovoj svetoj volji.

Otkriti značenje vlastitog imena

Današnje svetkovina stoga i nas višestruko obvezuje. Najprije, da se upitamo koliko nam znači vlastito ime i poznamo li njegovo iskonsko značenje koje nas stavlja u odnos prema Bogu. A nakon toga, od imena

Giuliano Bugiardini, *Rođenje Ivana Krstitelja*, 1517.–1518.

trebamo ići prema osobnosti koja bi morala odražavati značenje imena te ostvariti još dublji odnos s Gospodinom. Osobnost se izgrađuje tek onda kada pred Bogom shvaćamo koje poslanje imamo u svijetu, kao što je i Ivan prihvatio poslanje da će jednom morati javno nastupiti pred Izraelom. I kao što je on, počevši od imena, izgrađivao sebe i pripremao za djelovanje pred narodom, tako i svaki krštenik ima zadaću izgrađivati se sukladno svome kršćanskom imenu da bi potom vršio poslanje u narodu. Osim toga, obavezuje nas da širimo kulturu kršćanskoga i evanđeoskoga imena, koja se u posljednje vrijeme gubi zbog nedostatka svijesti o važnosti imena koje je ujedno i velika zadaća pred Bogom i ljudima.

Zato mi kršćani nemamo pravi biti bezimeni, a to će reći ljudi bez odnosa s Bogom. Već bi naše ime trebalo pokazati u kakvoj smo vezi s njime te nas potaknuti na ozbiljnu i sustavnu izgradnju vlastitog karaktera, bez čega nema pravoga identiteta. A s pravim identitetom i sviješću koju baštinimo pred Bogom i u Bogu, možemo vršiti svoju odgovornost u svijetu. Tada neće biti upitan naš

nastup pred ljudima, jer ako poput Ivana imamo ime koji proizlazi iz Boga, a karakter izgrađen pod njegovom rukom, to jest vodstvom, onda će naše ime biti prepoznatljivo. Kao takvo će imati svoju snagu i ljudima će donositi mir i uživati će istinsku utjehu i blagoslov kada nas budu mogli zvati po imenu.

I kao što mi za Gospodina nismo i ne smijemo biti bezimeni, jer nam on daje ime kao i Ivanu i po imenu nas zove da vršimo svoje poslanje, tako isto ne smijemo biti bezimeni u svome kršćanskom djelovanju, jer trebamo biti prepoznatljivi po svome imenu po kojemu će nas mnogi zvati tražeći pomoć i zaštitu, ljubav i prijateljstvo. A ako nam je s vremenom izbljedio kršćansko ime, kao što izbljedi pločica na vratima stana, onda je ova svetkovina prigoda da mu vratimo onaj istinski sjaj koji izvire iz Gospodina. A to će se najbolje dogoditi ako se stavimo u stav slušanja i poslušamo kako on izgovara naše ime s toplinom i ljubavlju, ali isto tako i s odlučnošću koja nas osposobljava vršiti vlastito poslanje za dobrobit svojih obitelji i svoga naroda.

Ivan Bodrožić

Sveti Petar i Pavao, apostoli

29. lipnja 2024.

ULAZNA PJESMA

Ova su dvojica krvlju svojom zasadila Crkvu: ispili su čašu Gospodnju i postadoše prijatelji Božji.

ZBORNA MOLITVA

Bože, ti si nas danas obradovao časnom svetkovinom svetih apostola Petra i Pavla. Od njih je Crkva primila početke vjere i bogoslužja. Daj da u svemu slijedi i njihov nauk. Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Gospodine, prinosimo ti ove darove da ih posvetiš. Daj da ih prati molitva svetih apostola da ti u ovoj žrtvi odano služimo. Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Reče Petar Isusu:
Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga! Odgovori mu Isus: Ti si Petar, Stijena, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju.
(Mt 16,16.18)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, okrijepio si nas svetim otajstvom. Daj svojoj Crkvi da bude postojana u lomljenju kruha i nauči apostola te tvojom ljubavlju postanemo jedno srce i jedna duša. Po Kristu.

Prvo čitanje Dj 12,1-11

Sad uistinu znam da me Gospodin izbavio iz Herodove ruke.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Uze Herod zlostavljati neke od Crkve. Mačem pogubi Jakova, brata Ivanova. Kad vidje da je to drago Židovima, uhvati i Petra (bijahu upravo Dani beskvasnih kruhova). Uhiti ga, baci u tamnicu i dade da ga čuvaju četiri četverostraže vojničke, nakan izvesti ga nakon Pashe pred narod. Petra su dakle čuvali u tamnici, a Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega. One noći kad ga je Herod kanio privesti, spavao je Petar između dva vojnika, okovan dvojim verigama, a stražari pred vratima čuvahu stražu. Kad eto: pojavi se anđeo Gospodnji te svjetlost obasja ćeliju. Anđeo udari Petra u rebra, probudi ga i reče: »Ustaj brzo!« I spadoše mu verige s ruku. Anđeo mu reče: »Opaši se i priveži obuću!« On učini tako. Onda će mu anđeo: »Zaogrni se i hajde za mnom!« Petar izađe, pođe za njim, a nije znao da je zbilja što se događa po anđelu: činilo mu se da gleda viđenje. Prošavši prvu stražu, i drugu, dođoše do željeznih vrata koja vode u grad. Ona im se sama otvore te oni izađu, prođu jednu ulicu, a onda anđeo odjednom odstupi od njega. Petar pak, došavši k sebi, reče: »Sad uistinu znam da je Gospodin poslao anđela svoga i izbavio me iz Herodove ruke i od svega što je očekivao židovski narod.«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 34, 2-9

Pripjev: Anđeo Gospodnji izbavlja štovatelje Božje.

Blagoslivljat ću Gospodina u svako doba, njegova će mi hvala biti svagda na ustima!
Nek se Gospodinom duša moja hvali, nek čuju ponizni i nek se raduju!

Veličajte sa mnom Gospodina, uzvisujmo ime njegovo zajedno!
Tražio sam Gospodina i on me usliša, izbavi me od straha svakoga.

U njega gledajte i razveselite se da se ne postide lica vaša.
Eto, jadnik vapi, i Gospodin ga čuje, izbavlja ga iz svih tjeskoba.

Drugo čitanje 2Tim 4,6-8.17-18

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Timoteju

Predragi! Ja se već prinosim za žrtvu ljevanicu, prispjelo je vrijeme moga odlaska. Dobar sam boj bio, trku završio, vjeru sačuvao. Stoga,

El Greco,
Sveti Petar i Pavao, 1590. – 1600.

pripravljen mi je vijenac pravедnosti kojim će mi u onaj Dan uzvratiti Gospodin, pravедni sudac; ne samo meni, nego i svima koji s ljubavlju čekaju njegov pojavak. Gospodin je stajao uza me, on me krijepio da se po meni potpuno razglasi Poruka te je čuju svi narodi; i izbavljen sam iz usta lavljih. Izbavit će me Gospodin od svakoga zla djela i spasiti za svoje nebesko kraljevstvo. Njemu slava u vijeke vjekova! Amen!

Riječ Gospodnja.

Pjesma prije evanđelja Mt 16,18

Ti si Petar-Stijena, i na toj Stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati.

Evanđelje Mt 16,13-19

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

U ono vrijeme: Dođe Isus u krajeve Cezareje Filipove i upita učenike: »Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?« Oni rekoše: »Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od proroka.« Kaže im: »A vi, što vi kažete, tko sam ja?« Šimun Petar prihvati i reče: »Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga.« Nato Isus reče njemu: »Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima. A ja tebi kažem: Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svezješ na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima.«

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	ŽV 6/2012 ili 622.2	Ova su dvojica
Otpjevni psalam:	ŽV 6/2010	Anđeo Gospodnji izbavlja
Prinosna:	231	Jedan kruh
Pričesna:	244	Odzivam se Isuse
	184 ili 283	Ti divni Kralj si nebesnik
	101	Kušajte i vidite
Završna:	635	Poglavara vrhovnoga
ili		O blažen dane

MOLITVA VJERNIKA

Braće i sestre, slaveći apostolske prvake Petra i Pavla, utecimo se nebeskom Ocu te ga zamolimo da nas učvrsti u vjeri i učini gorljivim navjestiteljima njegove Riječi:

1. Sveti Petar je čvrsta stijena na kojoj je Krist sagradio svoju Crkvu. Učvrsti temelje vjere svojih vjernika i daj da nikada ne sustaju u širenju tvoga kraljevstva u ovome svijetu, molimo te.
2. Tvoj je Sin Petru dao ključeve kraljevstva nebeskog. Svetog Oca papu, njegova nasljednika, hrabri da neprestano osluškujе tvoju svetu volju i vodi Crkvu putem Istine, molimo te.
3. Ovih se dana mnogi đakoni rede za svećenike po rukama biskupa. Budi im oslonac na životnome putu i jačaj ih snagom svoga Duha, molimo te.
4. Svećenike si pomazao i dao im moć u tvoje ime otpuštati grijehе. Daj da u tebi crpe snagu za povjereno poslanje te im budi na pomoć kada liječe duše od bolesti grijehа, molimo te.
5. Sveti je Pavao tvojom milošću postao gorljivi navjestitelj kršćanstva. Daj da se ne opiremo obraćenju na koje nas pozivaš te poput svetoga Pavla priznamo da smo tvoji, molimo te.

Nebeski Oče, sveti Petar i Pavao svojim su životima posvjedočili kako su vlastiti razum i snaga neznatni pored tvoje svemoći. Usliši ove naše prošnje i daj da se i mi odvažimo prihvatiti tvoju svetu volju te po njoj živjeti i u ovome svijetu djelovati.

Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Ljudske slabosti i otvorenost Duhu

Poznati evanđeoski odlomak donosi pred nas apostola Petra, čije je ime bilo Šimun. Nije nam poznato mnogo o Šimunovu vjerskom životu prije susreta s Isusom. Znamo međutim da nije bio nezainteresiran, nego je živo iščekivao dolazak Mesije, Božjeg Pomazanika koji će spasiti njegov narod. Tako ga nalazimo zajedno s bratom Andrijom u Judeji kamo se zaputio slušati propovijedanje Ivana Krstitelja (usp. *Iv* 1,35-44).

Nagao i sumnjičav Petar

Takva Šimuna, koji je bio rastrzan između svoga ribarskoga posla i iščekivanja Mesije, između obiteljskog života i želje da što više sazna o Božjem naumu koja ga je odvodila i daleko od obitelji, Isus nalazi dok s bratom Andrijom na Galilejskom jezeru baca mrežu (usp. *Mt* 4,18-20; *Mk* 1,16-18). Možda se već u tom trenutku dađe naslutiti Šimuna naglost. Čim je, naime, Isus kazao: »Hajdete za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi!«, obojica su braće »brzo« ostavili mreže i pošli za njim. Šimun je u susretu s Isusom naslutio da će mu on omogućiti da nađe odgovor na svoja životna pitanja, te je bez mnogo razmišljanja pošao za njim. Prema izvještaju Lukina evanđelja (*Lk* 5,1-11), Isus je zamolio Šimuna da iz njegove lađe, malo udaljen od kraja, poučava mnoštvo koje ga je slušalo s obale. Ne smijemo zanemariti taj podatak i činjenicu da je i sam Šimun čuo sve što je Isus govorio mnoštvu. Na žalost, evanđelist nam nije prenio koji je tada bio sadržaj Isusova propovijedanja. Nakon pouke, Isus se obraća Šimunu još jednom riječju: »Izvezi na pučinu i bacite mreže za lov« (*Lk* 5,4). Šimun, premda nije očekivao da će išta uloviti, jer su cijelu noć pokušavali bezuspješno doći do ulova, sada prihvaća taj Isusov naputak, govoreći: »Na tvoju riječ bacit ću mreže« (*Lk* 5,5). I ulov je bio obilan, a Šimun pada pred Isusove

noge priznajući da je grešan. Dva su dakle momenta u kojima Šimun ovdje susreće Isusovu moć: najprije u njegovoj riječi, a onda i u njegovim djelima. Susret s božanskim kod čovjeka budi svijest o vlastitoj grešnosti i bijedi, no Isus takva Šimuna, svjesna vlastita grijeha, ohrabruje: »Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!« (*Lk* 5,10). Ako je Šimun prethodno bio sumnjičav s obzirom na ulov, a onda je izvukao mreže koje su se gotovo razdirale, ova zadnja Isusova riječ kaže da će i njegov ulov među ljudima biti obilan. Znači li to da je i ovdje Šimun bio sumnjičav? Vjerojatno da!

Petar poslušan Duhu

Upoznali smo tako Šimuna, sina Jonina, kao nagla i sumnjičava čovjeka, čovjeka koji se radije oslanja na svoj zdravi razum negoli na neprovjerene priče. Obje te njegove značajke izbijaju i iz ovog evanđeoskog teksta u kojem on ispovijeda vjeru u ime kruga prvih učenika. Nakon što Isus inzistira da i sami učenici kažu za koga ga drže, Šimun brza prije svih, uzima riječ i kaže: »Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga« (*Mt* 16,16). Velike su to riječi za Šimuna. On koji se toliko oslanjao na zdrav razum sada izgovara nešto što nije razumom mogao dokučiti. Zato mu Isus i odgovara: »Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima« (*Mt* 16,17). Šimunova je narav ustuknula pred Božjim zahvatom. Bio je spreman prihvatiti Božju objavu. Bio je spreman izići iz sebe. Tako, ne svojim nastojanjem, niti svojim doumljivanjem, nego prihvaćanjem Objave, Šimun postaje prvak apostolski: »Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će

Nicolas Poussin, *Sedam svetih sakramenata, Sv. red*, 1636 – 1639.

odriješeno na nebesima» (Mt 16,18-19). Maleni, grešni, nagli, sumnjičavi galilejski ribar postaje glava nove zajednice koja nastaje, postaje stijena na kojoj Gospodin gradi svoju Crkvu.

Pavlove slabosti i otvorenost Duhu

Apostola Pavla upoznajemo putem njegovih poslanica, ali i putem drugih novozavjetnih tekstova. Osobito u Djelima apostolskim vidimo Pavla, poznatog i kao Savla, koji je predan poslanju onako kako ga je on vidio. Vidimo kako katkad dopušta da bude vođen razumom: na početku, kad progoni kršćane kao uvjereni pripadnik židovske vjere ili kasnije kad stvara svoje planove kamo poći navještavati evanđelje. Ipak, unatoč snažnom oslanjanju na vlastiti razum i vlastite snage, znao je na kraju prihvatiti Božji naum: kad mu se Uskrsli ukazao na putu u Damask ili kad mu u Maloj Aziji Duh Sveti nije dopustio da ostvari svoju volju, nego ga je pozvao u Makedoniju (Dj 16,6-10), gdje će Solun postati veliko središte njegova navještaja i gdje će kršćani postati veliki oslonac daljnjih Pavlovih misija.

Pavlova usredotočenost na misiju vidljiva je i kad se, nakon zajedničkog propo-

vijedanja, razišao s Barnabom. U Djelima apostolskim opisano je kako je Ivan, poznat i kao Ivan Marko, napustio poslanje nakon što je slijedio Pavla i Barnabu na Cipru (Dj 13,13). Kad se Ivan Marko ponovno htio pridružiti poslanju, a Barnaba, čiji je bio nećak (Kol 4,10), u tome ga podržao, Pavao to ne prihvaća, očito misleći da je poslanje važnije od ovoga čovjeka koji ih je već jedanput napustio. Ipak, kasnije se Ivan Marko pojavljuje kao Pavlov vjerni pratitelj u Pavlovoj Poslanici Filemonu (Flm 1,24), Poslanici Kološanima (Kol 4,10) i u Drugoj poslanici Timoteju (2Tim 4,11). Vidi se kako je Pavlu bilo potrebno vrijeme da oprost i da ponovno prihvati čovjeka za kojega je mislio da ga je jednom iznevjerio.

Slabosti i Božja snaga

U našim slabostima potrebna nam je ona ista svijest koja izbija iz teksta drugoga čitanja, da Gospodin stoji uz nas, da nas krijepi i izbavlja (2Tim 4,17-18). S tom sviješću i s obećanjem vječnoga spasenja pred očima, sposobni smo nadići svoje mane i slabosti te, unatoč neugodnim crtama svojega karaktera, slijediti poticaje Božjega Duha.

Darko Tepert

Trinaesta nedjelja kroz godinu

30. lipnja 2024.

ULAZNA PJESMA

Narodi svi,
plješćite rukama,
klićite Bogu
glasom radosnim.
(Ps 47,2)

ZBORNA MOLITVA

Bože, po krštenju smo
postali sinovi svjetla.
Molimo te da nas nikad ne
obavije tama zablude već
da uvijek svijetlimo istinom.
Po Gospodinu.

DAROVNA MOLITVA

Bože, ti daješ učinak
svojim otajstvima.
Molimo te da naše služenje
bude sveto
kao i tvoji darovi.
Po Kristu.

PRIČESNA PJESMA

Blagoslivljaj, dušo moja,
Gospodina, i sve što je u
meni, sveto ime njegovo!
(Ps 103,1)

POPRIČESNA MOLITVA

Gospodine, žrtva koju smo
prinijeli i primili nek nas
ojači, da uvijek ostanemo u
tvojoj ljubavi i donosimo
plod u postojanosti.
Po Kristu.

Prvo čitanje Mudr 1, 13-15; 2, 23-24

Đavolovom je zavišću došla smrt u svijet.

Čitanje Knjige Mudrosti

Bog nije stvorio smrt niti se raduje propasti živih. Već je sve stvorio da opstane, i spasonosni su stvorovi svijeta, i u njima nema smrtonosna otrova. I podzemlje ne vlada zemljom, jer pravednost je besmrtna. Jer je Bog stvorio čovjeka za neraspadljivost i učinio ga na sliku svoje besmrtnosti. A đavolovom je zavišću ušla smrt u svijet i nju će iskusiti oni koji njemu pripadaju.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 30, 2.4-6.11-12a.13b

Pripjev: Veličam te, Gospodine, jer si me izbavio.

Veličam te, Gospodine, jer si me izbavio
i nisi dao da se raduju nada mnogom dušmani.
Gospodine, izveo si mi dušu iz Podzemlja,
na rubu groba ti si me oživio.

Pjevajte Gospodinu, pobožnici njegovi,
zahvaljujte svetom imenu njegovu!
Jer samo za tren traje srdžba njegova,
a cio život dobrota njegova.

Večer donese suze, a jutro klicanje.

Slušaj, Gospodine, i smiluj se meni;
Gospodine, budi mi na pomoć!
Okrenuo si plač moj u igranje,
Gospodine, Bože moj, dovijeka ću te hvaliti!

Drugo čitanje 2Kor 8,7.9.13-15

Vaš suvišak neka nadoknadi oskudicu braće.

Čitanje Druge poslanice svetoga Pavla apostola Korinćanima

Braćo: Kao što se u svemu odlikujete – u vjeri, i riječi, i spoznaju, i svakoj gorljivosti, i u ljubavi svojoj prema nama – odlikujete se i u ovoj darežljivosti. Ta poznate darežljivost Gospodina našega Isusa Krista! Premda bogat, radi vas posta siromašan, da se vi njegovim siromaštvom obogatite. Ne dakako: drugima olakšica, vama oskudica, nego – jednakost! U sadašnjem trenutku vaš suvišak za njihovu oskudicu da jednom njihov suvišak bude za vašu oskudicu – te bude jednakost, kao što je pisano: *Nije ništa preteklo onome koji bijaše nakupio mnogo, a niti je nedostajalo onome koji bijaše nakupio manje.*

Riječ Gospodnja.

Ilya Repin,
Uskrsnuće Jairove kćeri, 1871.

MOLITVA VJERNIKA

Braće i sestre, u svoj poniznosti zavapimo iskrenim prošnjama nebeskom Ocu, moleći ga da nas ozdravi od naše nevjere:

1. Po molitvi naša vjera jača i mijenja nam živote. Daj da, okupljeni kao sveta Crkva, neprestano molimo i tako mijenjamo lice ovoga svijeta na bolje, molimo te.
2. Krist je ozdravio mnoge bolesne i umiruće. Primi i usliši svaku molitvu naših svećenika kada te mole za ozdravljenje povjerenih im duša, molimo te.
3. Mnogo je bolesnih i nemoćnih ostavljeno na margini društva. Daj da ne zatvaramo svoje oči pred njima, već nas ohrabri da im pružamo pomoć i podršku u njihovim potrebama, molimo te.
4. Okupili smo se oko tvog oltara da bismo čuli tvoju Riječ. Nahrani nas svojom Riječju te daj da ju nosimo u svojim srcima i radosno naviještamo bližnjima, molimo te.
5. Za života se trsimo živjeti u pravедnosti da bismo zavrijedili vječni život. Daj da na koncu života možemo radosno svjedočiti da smo u vjeri živjeli i djelovali, molimo te.

Oče nebeski, usliši ove naše prošnje i budi nam na pomoć kada malakše naša vjera. Podari nam snagu da se odupremo svim ovezemaljskim napastima te puni vjere hrabro koračamo ususret vječnosti. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Pjesma prije Evandjelja usp. 2Tim 1,10

Spasitelj naš Isus Krist obeskrjepi smrt i učini da zasja život po evandjelju.

Evandjelje Mk 5, 21-24.35b-43 (kraća verzija)

Djevojko! Zapovijedam ti, ustani!

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

U ono vrijeme: Kad se Isus lađom ponovno prebacio prijeko, zgrnu se k njemu silan svijet. Stajao je uz more. I dođe, gle, jedan od nadstojnika sinagoge, imenom Jair. Ugledavši ga, padne mu pred noge pa ga usrdno moljaše: »Kćerica mi je na umoru! Dođi, stavi ruke na nju da ozdravi i ostane u životu!« I pođe s njima. A za njim je išao silan svijet i pritiskao ga. Dok je Isus još govorio, eto nadstojnikovih s porukom: »Kći ti je umrla. Čemu dalje mučiti učitelja?« Isus je čuo taj razgovor, pa će nadstojniku: »Ne boj se! Samo vjeruj!« I ne dopusti da ga itko drugi prati osim Petra i Jakova i Ivana, brata Jakovljeva. I dođu u kuću nadstojnikovu. Ugleda buku i one koji plakahu i naricahu u sav glas. Uđe i kaže im: »Što bučite i plačete? Dijete nije umrlo, nego spava.« A oni mu se podsmjehivahu. No on ih sve izbací, uzme sa sobom djetetova oca i majku i svoje pratiocice pa uđe onamo gdje bijaše dijete. Primi dijete za ruku govoreći: »Talita, kum!«, što znači: »Djevojko! Zapovijedam ti, ustani!« I djevojka odmah usta i poče hodati. Bijaše joj dvanaest godina. I u tren ostadoše zapanjeni, u čudu veliku. On im dobro poprijeti neka toga nitko ne dozna; i reče da djevojci dadnu jesti.

Riječ Gospodnja.

PRIJEDLOZI ZA PJEVANJE

Ulazna:	I Svi kliknimo Kristu
Otpjevni psalam:	ŽV 4/2007 Veličam te, Gospodine
Prinosna:	230 Darove prinesite
ili	XVI Nosimo dare
Pričesna:	242 O sveta gozbo
	260 O da bude radost
Završna:	175 O, Srce Sina Božjega

Ususret ljudskoj boli

Talita, kum! U evanđeoskom odlomku Marko nam govori o uskrsnuću Jairove kćeri. Ovo je jedna od najdirljivijih priča Evanđelja. Sastoji se od nekoliko scena koje se odvijaju u brzom nizu, na različitim mjestima. Prije svega, tu je scena na morskoj obali. Isusa, čuli smo, okružuje veliko mnoštvo, a u jednom trenutku prema njemu se probija čovjek, vidno uznemiren, baca se pred Isusove noge i uporno ga moli: »Kćerkica mi je na umoru! Dođi, stavi ruke na nju da ozdravi i ostane u životu!«. Marko bilježi da je Isus »pošao za njima« i »za njim je išao silan svijet i pritiskao ga« jer se nadao da će svjedočiti još jednom čudu. Isus ide ususret ljudskoj boli. Isus se želi susresti i s dijelovima tvoga života koji su na umoru. On i njih želi dotaknuti.

Njemu je svatko važan

Druga scena odvija se na putu. Žena koja je bolovala od krvarenja potajno prilazi Isusu kako bi dotakla njegovu haljinu. Nakon doticanja haljine ona biva ozdravljena. Dok je Isus s njom razgovarao, došli su iz Jairove kuće da mu kažu: »Kći ti je umrla. Čemu dalje mučiti učitelja?«. Isus, koji je sve čuo, kaže voditelju sinagoge: »Ne boj se! Samo vjeruj!«. Također je rekao ženi koja se upravo oporavila od krvarenja: » Kćeri, vjera te tvoja spasila! Pođi u miru i budi zdrava od svojega zla!«. Bog je koncentriran na bol svake osobe. Ne postoje limiti. Svaki onaj koji mu želi otvoriti svoju intimu, ima priliku pustiti u svoje srce životnu snagu koja ozdravlja i daje istinski život. Za njega na postoje više važne i manje važne osobe. Njemu je svatko važan.

Svi mi imamo Jairove kuće

I evo nas na ključnoj sceni, u Jairovoj kući. Velika gužva, plač i vrištanje ljudi, kako je i prirodno kada se suočimo sa smrću drage nam osobe. A ovdje se upravo to dogodilo. Evanđelist piše da je Isus ušao i rekao im:

»Što bućite i plaćete? Dijete nije umrlo, nego spava«. Zatim je sve prisutne izbacio, uzeo sa sobom oca i majku djevojčice i one koji su bili s njim, te ušao ondje gdje je bila djevojčica. Gdje svi kažu smrt, Gospodin kaže život. Gdje čovjek vidi kraj, Bog daje tek početak jedne životne avanture. On se ne zgraža nad malaksalošću, padom i smrću već želi upravo ući u onu prostoriju tvoga i moga života kojoj je zajednički nazivnik nered. A što je u tvome životu ta Jairova kuća?

»Uzeo je djevojčicu za ruku i rekao joj: »Talita, kum! što znači: Djevojko! Zapovijedam ti, ustani!«. I odmah ustade djevojka i prohoda; imala je ta djevojčica dvanaest godina. Bili su pogođeni velikim čuđenjem. I snažno Gospodin naglašava da nitko ne smije saznati za to, a zatim dodaje da djevojčici dadnu jesti. Taj poziv da se djevojčici odmah da nešto za jelo dodaje dašak dirljive ljudskosti Kristovoj gesti.

Ne vjerovati u nešto, vjerovati u nekoga

Jedan moj profesor više je puta znao reći da su sakramenti za ljude; isto možemo reći za Kristova čuda: ona su za ljude, ne za njega samog, ne za demonstraciju vlastite moći. To je jedan od prvih kriterija za razlikovanje radi li se o pravim čudima koja dolaze od Boga ili je riječ o magiji ili egzibicionizmu. Stavimo se u kožu oca i majke koji imaju kćerkicu ili sina na rubu smrti pri slušanju ovog evanđeoskog ulomka. Što bi trebali pomisliti? Da je evanđelje radosna vijest samo za neke sretnike, a ne za sve? A onda jedini odgovor koji možemo dati i koji može baciti malo svjetla u tamu boli je riječ *vjera*. Međutim, kada Isus preporuča vjeru ljudima koji mu se obraćaju, ne misli samo na vjeru da on može učiniti traženo čudo, već na vjeru u njegovu osobu. Evanđelje jasno razlikuje dvije vrste vjere: *vjerovati u nešto* i *vjerovati u nekoga*. Kad je riječ o Bogu, ovo drugo je mnogo važnije od prvog.

Kršćanstvo nije vjera u ideju (u tom bi se slučaju radilo o ideologiji), nego vjera u Osobu.

Isusov dijalog s Lazarovom sestrom dobro ilustrira prethodne retke. Marta kaže Isusu: »Gospodine, da si bio ovdje, brat moj ne bi umro. Ali i sada znam: što god zaišteš od Boga, dat će ti« (Iv 11,21-22). Isus odgovara Marti: »Uskrsnut će brat tvoj!«. Marta pak govori: »Znam da će uskrsnuti o uskrsnuću, u posljednji dan« (Iv 11,24). Marta bi, dakle, željela da se uskrsnuće dogodi sada! Marta bi htjela rješenja po svojoj mjeri. I evo konačne Kristove riječi Marti i svima nama: »Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. I tko god živi i vjeruje u mene, neće umrijeti nikada. Vjeruješ li ovo?« (Iv 11,25-26). To znači da je najveće čudo *vjerovati u njega* i *vjerovati njemu* jer jedino je on naša nada. Iskustvo mnogih ljudi pokazuje da, i kada se očekivano čudo ne dogodi, može se dogoditi, zahvaljujući vjeri, ne nešto, već Netko tko životu daje novi smisao.

Molio sam za druge, važnije stvari

Zaključujem jednom pričom koju sam nedavno čuo. U Lourdesu, u blizini špilje ukazanja, svećenik susreće dječaka u invalidskim kolicima i pita ga: »Kako se zoveš?«. »Ilija«, odgovara dječak. »Odakle dolaziš?«, nastavlja svećenik. »Iz Rima«, odgovara dječak. »Kuju si milost tražio od Gospe?«, nastavlja svećenik. Dječak se osvrnuo oko sebe da ga tko ne čuje, a onda polako rekao: »Nisam tražio ozdravljenje, nego druge, važnije stvari...«. Svećenik je zaintrigiran upitao: »Koje to važnije stvari?«. Dječak je vrlo jednostavno rekao: »Tražio sam od Gospe tri stvari: da ozdravi one koji pate više od mene, da svećenike

Agnolo di Cosimo Bronzino, *Uskrsnuće Jairove kćeri*, 1570. – 1572.

učini svetima i da obrati grešnike...«. Taj dječak nije ozdravio, ali njegov unutarnji mir već je bio velika milost, čak i čudo...!

Poziv, dakle, koji Isus danas upućuje svakome od nas jest da uvijek imamo vjeru u njega. Ne dajmo se stoga obeshrabriti kad padnemo i klonemo, kad pokleknemo u napasti, jer Isus i nama kaže: »Talita, kum!«. Slijedimo Isusa i napustimo stari, sebični način života. Širom otvorimo vrata svoga srca Kristu Gospodinu našem. Ne boj se!

Hrvoje Zouko

Da uzmogremo zanosnom ti pjesmom

(Ulazna pjesma na svetkovinu sv. Ivana Krstitelja)

Ivana Krznar

1. Da uz - mo-gne-mo za - no-snom ti pje - smom ču - de-sna dje - la
 2. Do - la - zi glas - nik s ne - ba__ vi-so-kog', tvo-me o - cu ja - vlja__
 3. Su - mnja u gla - se sve-tog o - be - ča - nja tvo - me__ ro - di - te - lju
 4. Još skrit u maj - ci o - sje - ća - o ti__ si da je Kralj bli - zu__
 5. Ne - ka ti pje - va - ju gra - đa - ni ne-be - ski, je - di - ni__ Bo - že__

pra - vo o - pje - va - ti, iz - bri - ši grijeh__ nam
 tvo - je po - ro - đe - nje i ve - li - či - nu,
 ta - da je - zik sve - za, al' ti kad ro - di se,
 u svom di - vnom dvo - ru, ro - di - te - lji tad
 u tri li - ca vi - šnja, a mi te smjer - no

s u - sta o - ka - lja - nih, I - va - ne sve - ti.
 i - me tvo - je ka - že i tok ži - vo - ta.
 iz - gu - blje - ni go - vor mu vra - ti.
 za - slu - ga - ma tvo - jim ot - kri - še taj - nu.
 mo - li - mo: o - pro - sti spa - še - nom pu - ku.

INFORMACIJE I NARUDŽBE:

HRVATSKI INSTITUT ZA LITURGIJSKI PASTORAL
Ksaverska cesta 12a, 10000 Zagreb • tel.: +385 (0)1 5635 050
e-mail: pretplata@hilp.hr • www.hilp.hr

CIJENA

26,00 €

Naručite novo izdanje

Božanskog časoslova za Božji puk

**isključivo na e-poštu:
narudzbe@hilp.hr**

Troškovi poštarine
nisu uračunati u cijenu.

**NOVO
IZDANJE!**

živo vrelo

List izlazi 13 puta godišnje. Cijena pojedinog primjerka: 2 €. Inozemstvo: 4,23 €; 7,08 USD; 7,08 CAD; 8,46 AUD

Godišnja pretplata: 26 €. Inozemstvo: 55 €; 92 USD; 92 CAD; 110 AUD • BiH, SRB, MNE: 40 €

Za pretplatnike s deset i više primjeraka odobravamo popust od 10%.

Uplate za Hrvatsku: Privredna banka Zagreb, d.d. – IBAN: HR8823400091110174994

model plaćanja: 02 – poziv na broj: upisati pretplatnički broj

Uplate za inozemstvo: Privredna banka Zagreb, d.d. – IBAN: HR8823400091110174994 – SWIFT: PBZGHR2X

Sva prava pridržana. Nijedan se dio liturgijsko-pastoralnog lista Živo vrelo ne smije umnožavati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektronski, mehanički i sl.) bez prethodne pisane suglasnosti glavnog i odgovornog urednika.

HRVATSKI INSTITUT ZA LITURGIJSKI PASTORAL
pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji